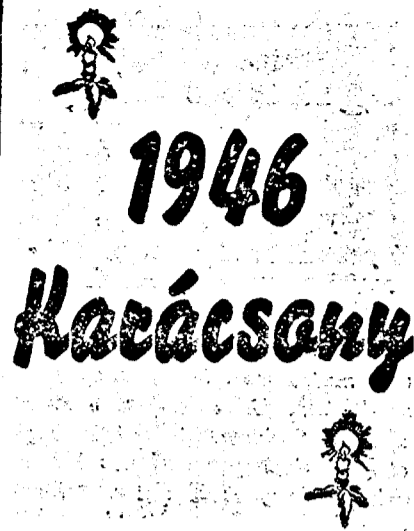


# JÖVŐ



## FÜGGETLEN DEMOKRATA NAPILAP

A „Jövő” előfizetési díja: Egy óra 8000 lej. Munkásszervezeteknek és azok tagjainak 6500, vállalati előfizetés 200.000 lej.

Felelős szerkesztő  
**PALASTI JÓZSEF**

szerkesztőség 20-76  
és kiadóhivata 20-77  
nyomda



# KARÁCSONY ÜZENETE

Karácsony ünnepén, az öröm ünnepe megállunk egy pillanatra. A forrongó világ viharából mindnyájan összegyűlünk a karácsonyfa gyertyái alatt és örvendezünk.

Új élet születésének reménységében elhalványul minden bajunk, nyomorúságunk. Az ünnep hangulatában az eddiginél többet, jobbat várunk.

A mai karácsonyt is hasonlóképpen ünnepeljük. Átvészeltük minden háborúk legrettenesebbikét. Népi, egyéni létünk hajszálon függött. Ha fájdalommal tölt el az, hogy sok ártatlan emberlétünk nem ünnepeltél velünk, mégis mi, akik megmaradtunk, reménnyel teletöltött pillanatot vehetünk jövőnk irányába.

Az emberiség nagy fájdalma után mind szélesebb távolokban bontakozik ki az új világ. Az a világ, amelyben minden dolgos kéz dolgozhat, az a világ, amelyben minden te hetség szabadon érvényesülhet, az a világ, amelyben mindenki örvendezhet, az a világ, amelyben senkit nem nyomnak el, senkit nem használnak ki azért, mert bizonyos társadalmi réteghez, vagy néphez tartozik.

Ugy érezzük, hogy az emberiség történelme folyamán sohasem jutottunk olyan közel a társadalmi igazságossághoz a leg szélesebb tömegekre kiterjedő megvalósulásához, mint ma.

A gyermek Jézus születése hatalmas erővel dobta be az emberiség életébe azt, hogy a pástoroktól a királyokig mindenkinek egyformán joga van arra, hogy békében, igazul éljen az emberek közösségében. De társadalmunk eüdig alakulása folyamán a nagy többség sorsát törpe kisebbségek intézték. Előbb egészen kis kör, a császárok, királyok köré csoportosult főnemesség itélt elevenek és holtak felett, féltékenyen vigyázva arra, hogy minden nagy eszméből, gondolatból csak annyi szivároghasson a nép közé, amennyi uralmuk biztosításához szükséges. A kör lassan bővült. Hosszu évszázadok után jutott a középnemesség oda, hogy részt érvényesíthetett ki magának a vezetésből. A további fejlődés folyamán a kör még jobban kiszélesült: a városi polgárság került a társadalmi haladás élére. Most már tekintélyes réteg vett tevékeny részt az emberi közösség sor-

sának irányításában, de az még mindig jelentékeny kisebbség volt a nagy többséget képviselő munkássággal, földműveléssel szemben.

Igy érthető, hogy a karácsony szent emberszeretete nem az igazi fényében ragyogott. Nem állandó törekvést jelentett arra, hogy mindenki mindenkori annak tüzenél melegebb emberi életet élhessen, ha nem a vezető rétegek rossz lelkiismeretét elaltató alkalmi emberbarátság, jótékonyossággá törpült.

Ma már, Istennek hála, oda jutottunk, hogy a haladás élére az emberiség-többségét jelentő munkások, földművesek, haladó értelmiségiek kerültek. Igaz, hogy még kezdetén vagyunk a fejlődésnek, de a történelem kerekét nem lehet visszafordítani.

Az emberiség sorsát ma már azok a rétegek lökik előre, amelyek éppen azért, mert a nagy többséget képviselik, éppen azért, mert a legtöbbet szenvedtek, éppen azért, mert nem a maguk önös érdekeit, hanem a társadalom egészének jólétét tartják szemük előtt: a legönzellemből hordozhatják, érlelhetik s valósíthatják meg a Karácsonyban rejlő isteni üzenetet.

Most jött el az első igazi alkalom arra, hogy az ige mindenki számára testté váljék. Most nyílik az egyházak számára is korlátlan lehetőség arra, hogy mint az isteni üzenet hirdetői ennek minél előbb való megvalósításán mind nagyobb lendülettel dolgozzanak.

Most, a mai Karácsony vakító fé-

nyében világosan kell látnunk a mélységet, amelybe a hitleri gonoszság akarja taszítani az emberiséget. S világosan kell látnunk a felmelkedés útját is. Tudnunk kell, hogy csak akkor töltjük be a szeretet parancsát, ha tényleg közreműködünk annak megvalósításán. Ha tényleg meglátjuk végre mindazt a bajt, nyomort, elesettséget, amelyet meg kell szüntetnünk. Ha tényleg tudatosul bennünk az, hogy a jótékonykodás ezen csak enyhít itt-ott, de a baj gyökerét nem oldja meg. Ha végre rájövünk arra, hogy valóban megoldást csak a társadalmi igazságossághoz maradéktalan megvalósulása hozhat. Ha végül nem habozunk és minden erőnkkel elkötelezzük magunkat a társadalmi haladás gondolata mellé. Ne elégedjünk meg azal, hogy formailag a haladó demokrácia táborához tartozunk, ha nem vegyünk tevékeny részt annak az új világnak kialakításában.

Ez a világ hozza meg végre az igazi karácsonyi békét. Nem igaz az, amit el akartak velünk hiteitni, hogy az emberiség természetes állapota nem a béke, hanem a háború. Ez az állítás a multa névze bizonyult annyiban igaznak, hogy az önös érdekek, az elnyomó törekvések szülték a vezető körök ellentétét, amelyeken keresztül vak vezetőik háborúba hajtották népeiket. Ennek a lehetősége pedig olyan mértékben csökken, amilyen mértékben a széles néprétegek megszilárdítják kiértékelik a nagy többség érdekeinek szolgálatában álló népi demokráciát. Ezért kell a világ békeszerető népeivel összefogva mindent elkövetnünk, hogy mindazok törekvései, akik az elmúlt világ kísértetként ismét fel akarják idézni a háború rémét, hajóörést szenvedjenek.

Karácsony napja ne muljék el nyomtalanul felettünk. Fogadjuk meg, vessük szívünkbe az angyali üzenetet:

„Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek, a földön béke és az emberek között.”

*Palasti József*

Aradváros és megye magyar országgyűlési képviselője

## Bellehemi királyok

Ira: JÓZSEF ATTILA

Ac, onisten, Jézusunk, Jézusunk!  
Érvom király mi vagyunk.  
Lángos csillag ált felettünk,  
gyalog jöttünk, mert sietlünk,  
kis juhocska monátz — biztos  
itt lakik a Jézus Krisztus.  
Menyhárt király a nevem.  
Segíts, édes Istenem!

Istenfia, jónapot, jónapot!  
Nem vagyunk mi vén papok.  
Ugy hallótluk, megszállással,  
szegények királya letél.  
Benéztünk hát kcsit hozzád.  
Üdvösségünk égi ország!  
Gáspár volnék, afféle  
földi király személye.

Adjonisten Megváltó, Megváltó!  
Jötünk meleg országból.  
Pótt kolbászunk mind elfogyott,  
fényes csizmánk is megrongyolt,  
hoztunk aranyat hat marékka,  
tömjént egész vasfazékkal.  
En vagyok a Boldizsár,  
aki szerencsény király.

Iruul pírul Mária, Mária,  
boldogságos kis mama.  
Hulló könnye éanórán ál  
alla litja Jézuskáját.  
A sok pástor mind muzsikál.  
Men is kéne szop'átri már.  
Kedves hídrom királyok,  
jóbézsakát kívánok!



**Cegebb karácsonyi ajándék egy új típusú 1947-es Shillips Rádió. Kapható a Shillips Rádió Szalonban: Dr. Ioan Robu-uca 2. ARAD. Telefon: 25—27.**

### Liza Ghilels moszkvai hegedűművész nő hangversenye

Rendkívül tehetséges hegedűművész mutatkozott be vasárnap este a színházban. Liza Ghilels a szovjet zenét élet magaslatig egyénisége jött el hozzánk, hogy kivételes képességeivel elményl szerezzen a hallgatóság számára. Kiforrott biztonságos, virtuozitásban hajló technika, tömör, tisztán egészséges hang, bensőségesen meleg kantiléna, sokszor „tompított” szenvedélyben izzó muzikális átérzés jellemzi játékát. Remek vonókezelés, nőknél ritkán tapasztalható lendületes dinamikai, és helyes formaérzék mint előnyök domborodnak ki. Könnyű műsorban Tartini-Kreisler, Schumann-Kreisler, Glier, Csajkovszkij, Novacek, Prokofjev, Bartók és Gounod-Wienawski kapott színdíjazást. Lampolsky kitűnő és ideális kísérőnek bizonyult. Nagyon szép hangverseny volt. A két moszkvai művész a színházterem dermesztő hidegét is feledtette velünk. (P)

### Karácsonyfa, a szeretet ünnepének jelképe

Az aradi intézmények, szervezetek gondoskodtak arról, hogy a szegénygyermek is részesüljenek a szeretet meleg sugarában. Az antifasizista nők (UFAR) vasárnap délután 3 órai kezdettel rendezett karácsonyi ünnepséget és osztott szét ajándékokat arra rászoruló gyermekeknek. A katonai kollégium a hadiárva növendékeiről gondoskodott. Vasárnap délelőtt a rendőrség alkalmazottai gyermekeiknek osztottak ki értékes ajándéksomagokat, míg hétfő délelőtt a mezőgazdasági kamara ültetett fel karácsonyfát a szegény gyermekek részére. Ezenkívül az összes társadalmi és jótékony intézmények a régi hagyományokhoz híven ajándékokat osztottak ki a szegény gyermekek részére.

Most jelent meg!

**KÁKÁ**  
FERENCZ DÓRA:

**PÓPÓ**  
BORZALMAS ELMENYÉ  
KAPO VOLTAM...

**WOL**  
KALAL GAR

144 oldal • Bolti ára 14.500 lei  
**TAM**  
SZEREBAN

kapható minden könyvtárban!

## Ki a felelős ?!

**Erélyes vizsgálatot kell tisztázni a villanyáram-szolgáltatás zavarainak okát**

**Intézkedés történt a szénellátás biztosítására**

Tegnap a város vezetősége kénytelen volt megszorításokat alkalmazni a villanyáramfogyasztás terén.

A villanygyár szénhiányra való hivatkozással kérte a városvezetőséget a korlátozások alkalmazására

és a fenyegető üzemzavarok elkerülése végett a városvezetés a következőkben alapította meg az áramhasználat terén alkalmazandó takarékosági rendszabályokat: Újabb rendelkezésig az aradi iparvállalatok — amint azt a Jövő már megírta — 50 százalékkal csökkentik a villanyáramfogyasztásokat és ennek biztosítására

december 25-től kezdődően reggel 8 órától 12 óráig ebben a vonatkozásban szünetel az áramszolgáltatás.

A hegyaljai villamosvasút naponta csak két vagy három szerelvényt tart forgalomban. Az ellátás biztosítására az arad környéki községeknél nem szállítanak villanyáramot.

Az aradi magánlakásokban december 25-től kezdődően reggel 8 órától délután 12 óráig és délután 4—5 óráig szünetel az áramszolgáltatás.

Arad város politikai bizottsága hangsúlyozza, hogy ezeket a korlátozásokat addig tartják érvényben, amíg a rendelt szénmennyiség megérkezik, aminek érdekében már megtörtént a közbenjárás. Az aradi közúti villamosvasút forgalmát változatlanul fenntartják.

Ezek a rendelkezések kétségtelesen kényszerhelyzetből adódnak, azonban felmerül a kérdés:

hogyan juthatott ideig Arad szénellátása, mi történt itt, hogy ilyen súlyos intézkedésekkel kell gondoskodni az aradi villanygyár üzemi tartásáról?

Már hétfőn sorozatos üzemzavarok mutatkoztak, reggel és este is, ami váratlanul érte az iparvállalatokat, sok zavart okozott, az üzemek kénytelenek voltak munkájukat megszakítani.

Kétségtelen, hogy vannak nehézségek a szénellátás terén, de nem kétséges az sem, hogy a kelet előrelátás hiánya okozta elsősorban a mai helyzetet.

A villanygyár igazgatósága négy héttel ezelőtt közölte, hogy kukoricát és búzát

küld a szivólygába és hogy három vagon gabonát harminc vagon szénnek kap. Ennek biztosítására

hivatkozással arra, hogy a villanygyárnak a sürgősség miatt a gabonát nem hivatlos áron kell beszereznie, a villanygyár engedélyt kapott bizonyos hozzájárulás gyűjtésére, amit valósággal kirojtak az aradi gyárakra, iparvállalatokra és a 20 munkásnál többel dolgozó kisipari műhelyekre.

A pénz össze is gyűlt, a villanygyár azonban szén nélkül maradt. Egész Arad közönsége.

a dolgozók, akiknek munkakészségét korlátozzák, az iparvállalatok, amelyeknek termelvényeit megnyitják, joggal követelik, hogy a legérősebb vizsgálat tisztázza a felelősség kérdését.

hogyan juthatott az aradi villanygyár a mai súlyos helyzetbe és kit terhel a felelősség azért, ami történt. Ugyanakkor sürgősen intézkedni kell a szénellátás zavartalan utánpótlásáról.

### LÁTSZERESZEK FIGYELMÉBE.

Az egészségügyi szakszervezet közli az orvosi látszereszekkel, hogy foglalkozásuk ügyeit véglegesen az egészségügyi minisztérium hatáskörébe utalták, tehát valamennyiüknek be kell lépniük az egészségügyi szakszervezethez, amely szakmai érdekeiket képviseli. Részletes felvilágosítások az egészségügyi szakszervezetenél Ferdinand út 6.

### — ARADI TANONCOTTHONOK ÉS TANONCISKOLÁK MŰSOROS DÉLUTÁNJA.

Jól sikerült műsoros délutánt rendeztek vasárnap délután a színházban az aradi tanonciskolák és tanoncotthonok növendékei. A szépen összeválogatott műsorban szavalkók, versszámok, jelenetek, előadások tették tanulmányukat a tanoncok kulturális fejlődéséről.

### Royal Mozi

Telefon: 24—45.

Előadások: 3, fél 5, 6 és fél 8 órakor  
Vasár- és ünnepnap 11.30 matiné

Ma a magyar filmgyártás remeke!

## Tökéletes férfi

JÁVOR PÁL — SIMOR ERZSI — BILI CSI TIVADAR — MAKLÁRY ZOLTÁN alakításával

### A „Progresul” sportegyesület

december 26-án (karácsony másod napján) saját termében Eminescu uca 32 sz. alatt délután 5 órai kezdettel

## táncos teadélután!

rendez. KITÜNŐ BÜFFÉ.

3336

## Megjelent a

## Magyar Képes Kalendárium

gazdag tartalommal, illusztrációval

Ara 20,000 lei, a Jövő előfizetőinek 16,000 lei

Kapható minden újságárusnál

A Jövő bizományosai jelentkezzenek a kiadóhivatalban

## Az ujaradi MNSz.

december 25-én, karácsony első napján este 8 órai kezdettel

## műsoros táncestélyt rendez

Miklósi-féle (volt Korneti) helyiségekben. Jó zene, tombola, büffé

## URANIA

Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor

Ma premier! 1946-os produkció!  
Minden idők legfantasztikusabb filmje:

## LUANA

A szerelem és gyűlölet filmje a kőkorszakból. Főszerepben Lon Chaney, Iracole Landis, Victor Mature

## CORSO MOZI

Tel: 23—64. Délelőtt 10 és 11.30. — Délután 3, 5, 7 és 9. Jól fűtött terem. — Karácsonyi kezdettel 1946-ban gyártott filmeket játszunk. Először Romániában

## Stán és Brán

OXFORDI DIÁKOK

## Stán és Brán

OXFORDI DIÁKOK

## Stán és Brán

OXFORDI DIÁKOK

a vidámság, a szellemesség  
bűbajos filmje,  
Jegyelővétel.

Karácsony másodnapján, december 26-án délután 4 órai kezdettel a N épüdelem (A. P.) I. ker szervezete

## nagy táncosteát

rendez az egészségügyi szindikátus Bul. Regele Ferdinand 6 sz. alatti helyiségeiben. Kitűnő büffé, meglepő etések, nagyszerű zene, népszerű

árak.

3848



ARADI NÓRA budapesti riportja:

# Téglával, tollal építi a fiatal magyar értelmiség a Magyar-Román Intézetet és a Mocsáry-kollégiumot

## Hordják a téglát, komoly alapokra fektetik a két nép barátságát

A Munkácsy Mihály-ucca 15 számú házat sém kímélte az ostrom. A gyöngyű, emeletes villa kidőlt erkéllyel, repedt falakkal s mint minden budapesti ház, ablaktalanul érte meg a békét. Köröskörül a kertje is elpusztult és csak a szomszédban, a Nemzeti Segély hatalmas központi épületében indult meg a legutóbbi időkig az újjáépítés.

Rövid idővel ezelőtt azonban a tízenötös számú ház is megelenedett. A budapesti Magyar-Román Társaság elhatározta, hogy rendbehozza az épületet: itt rendezel be a Magyar-Román Intézetet és a Mocsáry Lajos kollégiumot.

A Magyar-Román Társaság nem gazdag. De minden erejét beveti a munkára. A ház felújítását a romániai Magyar-Román Társaság is támogatja. A munkát a Magyar-Román Intézet elnöke, Bolás Béla vezeti. A kollégiumot a Mocsáry Lajos kollégium igazgatója, Mocsáry Lajos vezeti.

A Magyar-Román Társaság elnöke, Bolás Béla a napokban Tildy Zoltán magyar köztársasági elnöknek szánt levele az építkezéssel és a nem-sokára meginduló munkával. Tildy Zoltán nemcsak örömmel fogadta a levelet, de annyira megdöbbentette az ügy, hogy azóta személyes közbenjárására bírta az illetékes minisztereket és a körlevelet, hogy a Magyar-Román Intézet és a Mocsáry Lajos kollégium ügyét támogatják. Az építkezést csak a diákok, hanem az egész magyar nemzet, az egész magyar nemzet, az egész magyar nemzet támogatja.

A Magyar-Román Társaság elnöke, Bolás Béla a napokban Tildy Zoltán magyar köztársasági elnöknek szánt levele az építkezéssel és a nem-sokára meginduló munkával. Tildy Zoltán nemcsak örömmel fogadta a levelet, de annyira megdöbbentette az ügy, hogy azóta személyes közbenjárására bírta az illetékes minisztereket és a körlevelet, hogy a Magyar-Román Intézet és a Mocsáry Lajos kollégium ügyét támogatják. Az építkezést csak a diákok, hanem az egész magyar nemzet, az egész magyar nemzet, az egész magyar nemzet támogatja.

A Magyar-Román Társaság elnöke, Bolás Béla a napokban Tildy Zoltán magyar köztársasági elnöknek szánt levele az építkezéssel és a nem-sokára meginduló munkával. Tildy Zoltán nemcsak örömmel fogadta a levelet, de annyira megdöbbentette az ügy, hogy azóta személyes közbenjárására bírta az illetékes minisztereket és a körlevelet, hogy a Magyar-Román Intézet és a Mocsáry Lajos kollégium ügyét támogatják. Az építkezést csak a diákok, hanem az egész magyar nemzet, az egész magyar nemzet, az egész magyar nemzet támogatja.

A Magyar-Román Társaság elnöke, Bolás Béla a napokban Tildy Zoltán magyar köztársasági elnöknek szánt levele az építkezéssel és a nem-sokára meginduló munkával. Tildy Zoltán nemcsak örömmel fogadta a levelet, de annyira megdöbbentette az ügy, hogy azóta személyes közbenjárására bírta az illetékes minisztereket és a körlevelet, hogy a Magyar-Román Intézet és a Mocsáry Lajos kollégium ügyét támogatják. Az építkezést csak a diákok, hanem az egész magyar nemzet, az egész magyar nemzet, az egész magyar nemzet támogatja.

A Magyar-Román Társaság elnöke, Bolás Béla a napokban Tildy Zoltán magyar köztársasági elnöknek szánt levele az építkezéssel és a nem-sokára meginduló munkával. Tildy Zoltán nemcsak örömmel fogadta a levelet, de annyira megdöbbentette az ügy, hogy azóta személyes közbenjárására bírta az illetékes minisztereket és a körlevelet, hogy a Magyar-Román Intézet és a Mocsáry Lajos kollégium ügyét támogatják. Az építkezést csak a diákok, hanem az egész magyar nemzet, az egész magyar nemzet, az egész magyar nemzet támogatja.

ket, hogy itt közvetlen kapcsolatban a magyar kollégákkal dolgozhassanak. A magyar kultúrmisztériumon keresztül román ösztöndíjas diákokat hívnak meg, akik speciálisan magyar-román kérdésekkel foglalkoznak.

Számukra és a Romániájával foglalkozó magyar diákok számára épül a Mocsáry Lajos kollégium, amely egyelőre ötven személy befogadására alkalmas.

### Az egész magyar nemzet építi a Magyar-Román Intézetet

A Magyar-Román Társaság elnöke, Bolás Béla, a napokban Tildy Zoltán magyar köztársasági elnöknek szánt levele az építkezéssel és a nem-sokára meginduló munkával. Tildy Zoltán nemcsak örömmel fogadta a levelet, de annyira megdöbbentette az ügy, hogy azóta személyes közbenjárására bírta az illetékes minisztereket és a körlevelet, hogy a Magyar-Román Intézet és a Mocsáry Lajos kollégium ügyét támogatják. Az építkezést csak a diákok, hanem az egész magyar nemzet, az egész magyar nemzet, az egész magyar nemzet támogatja.

A hajdani cukorgyáros Munkácsy Mihály-uccai villája napról-napra lakhatóbb. A terraszok tartóoszlopain a falakon eltűnnek a repedések és a szilánkok nyomai. A fürdőszobákban újra folyik a víz és a falba toltató ajtó is elbontották a csikorgást. Az újjáépítés egy-két hét múlva befejeződik: a kollégium és az intézet egy-két hónapra belül megkezdheti működését.

Az új szavak sikeres és győvonalú működését még más is biztosítja. A Magyar-Román Társaság szerdai klubnapjain egyre jobban gyűlnek össze. A magyar politikai, irodalmi, művészi élet jelentős alakjai találkoznak itt, előadásokat tartanak, vitákat rendeznek és a két nép barátságának ügyét egyre inkább a köztudatba viszik. Ah, ez első sorban az ifjúságra, amely szikrai és szellemi rohammunkával egyre jobbetesz azért, hogy a soványkúrt végleges kiirtása köréből.



### Meleg hangulat, meleg terem karácsonykor az aradi színházban

Az aradi színházszület is lelkesedéssel készül karácsonyra. Napok óta folynak a próbák, hogy az utóbbi idők legnagyobb sikerű darabjait a lehető legjobb előadásban hozzák ki. Kedd délután gyermek-előadás lesz, amelynek során „Nem tudom királyfi” kedves, zenés mesejáték kerül színre. Szerda délelőtt a „Francia szobalány” kitűnő francia vígjáték, délután 3 órakor „Patyolat kisasszony” zenés vígjáték, 6 órakor pedig „Szerelmes diákok” operett kerül színre. Karácsony második napján, csütörtök délelőtt 11 órakor „Zuzso” vígjáték, délután 6 órakor Kálmán Imre egyik legszébb operettjének az „Obsitos”-nek felújítása. A színházbarátok közönsége minden valószínűség szerint örömmel veszi tudomásul, hogy a fűtőházán megjavításán napokon keresztül dolgoztak és már a keddi előadás fűtött teremben lesz. A város több mint kétheti tüzelőanyaggal látva el a színházat. Bizonyos, hogy a karácsonyi ünnepek alatt a nagy közönségnek kellemes szórakozása lesz a színház.

#### HETI MŰSOR:

Szerda délelőtt 11 órakor: „Francia szobalány”, vígjáték, délután 3 órakor „Patyolat kisasszony, zenés vígjáték, 6 órakor „Szerelmes diákok” operett.  
Csütörtökön délelőtt 11 órakor: „Zuzso” vígjáték, délután 6 órakor Obsitos, Kálmán Imre világhírű operettje.  
Pénteken: Obsitos.

### Fény és árnyék

SAJTÓBEMUTATÓ AZ ARO MOZIBAN

Az aradi ARO mozi karácsonyi újdonságának sajtóbemutatóján meggyűltek a meghívott vendégek előtt a „Fény és árnyék” című magyar film. A szokottnál nagyobb családi „háromság” témáját fel dolgozó film a főszereplők remek játékában teljesen újszerűen hat. Bullo Elma ragyogóan, művészelénekek széles skálájával megrázóan adja az anya fájdalmát, amit gyermekei tragikus elvesztése okozott. Annára ember, hogy szinte él a pergő filmkockákban. Nagykovácsi Mária a karrierért mindent odadobó énekesnő szerepében pompás alakítást nyújt. Ajtay Andor nagyszerűen játsza a családi élet felbomlása után lejtőre került férjet.  
A „Fény és árnyék” pergő cselekménye, a drámai létkör, a gyöngyű fényképezés, a főszereplők remek játéka minden bizonnyal az év egyik legnagyobb közönségsikerét hozza. (—)

### Keleti László erdélyi festőművész

aradi kiállítása december 25-én karácsony első napján nyílik meg a Szaktanács helyiségének előcsarnokában. Keleti László ismertebb festőművész, akinek alkotásairól párisi kiállítás során a nagy francia lapok is megemlékeztek. Aradi kiállításán Keleti László bemutatja 29 képből álló új képregényét, ezenkívül 45 olaj, aquarel és pasztell képet állít ki. A kiállításnak minden bizonnyal komoly sikere lesz.

### Korszakfordító percek

Írta: KORDA ISTVAN

... az erdőn járunk  
... erülnek vadcsapások  
... arul a kiverttség álka,  
... első felvonása.

De mi ez az életserű élet  
Sorsunk végítéletéhez,  
Amely magyszerű ragyogásban  
Föllebben az utolsó felvonásban.

... mi vagyunk: ember  
... szent lélekkel,  
... már összeforrtunk néha  
... leszmélésünk óta.

Erőnk tudatos ismerése  
Lész az igazság magvetése  
Es végül elégtételt adnak  
Embernek, erdei padnak.

... Az erdő miriád szűz perceg  
... Őrlik a korszakfordító percek  
... S a mult elkorhadó gerendáit  
... Lessam magába öleli a pázsit.  
(1946.)

### Elővezette a Munkássegységfront Központi Bizottsága

A Munkássegységfront Központi Bizottsága a hét tartott amelyen a Román Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt politikai iródnak megbeszélés remek részt.  
Az értekezleten elhatározták, hogy január 8-án és 9-én újabb értekezletre jönnek össze, amelyen a két párt központi bizottsági és parlamenti csoportjai vesznek részt. Az újabb értekezlet több olyan kérdést vitat meg, amelyek a kormányban és a parlamentben folytatandó közös tevékenységre vonatkoznak.

### Voy Mozi Vas- és ünnepnap 11.30 matineu Bécsben díjnyertes román film bemutatója:

## Szerelmesek erdője

Szereplők: Eugenia Bălulescu, Ge Petrochescu, Magda Crătoiu, Marcege Manu, Gh. Oprisan, Elisa Ceacescu és N. Secăreanu. —

### ARO MOZI

A legszebb karácsonyi műsor  
BULLA ELMA — NAGYKOVÁCSI MÁRIA — AJTAY ANDOR

## Fény és árnyék

A legújabb magyar film...  
Tudásunk 50 éves ember-népe meg!

# ITA-ESTELY január 24-én a Városháza termeiben

# MNSz. ifjúsági táncmulatság szerda délután a KRISPIN teremben

## Hírek

— ARAD 1946 december 24, 25, 26 és 27. SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTÁRAK. Kedden: Kálmán (A. Iancu tér és Bucur ucca sarok). Kesztelbaum (a gyermekórházzal szemben) és Böhm (Mosóczy telep). Szerdán: Földes (Eminescu és Petrán uccák sarkán) Nistor (Ferdinand-út 22) és Frankl (Textilgyár mellett). csütörtökön: Stauble (Brătianu ucca 2-4), Szőlősi (Comsa ucca és Saguna ut sarkok) és Berger (Saguna út). Pénteken: Sirelikovszky (Eminescu ucca -), Suciu (Ferdinand út és Cloșca ucca sarok) és Niedermayer (Szerbpatota).

— **Boldog karácsonyi ünnepeket kíván előfizetőinek, olvasóinak és jóbarátainak a „Jövő”**

— **LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA, a közbessé karácsonyi ünnep miatt szombaton jelenik meg.**

— ARADI MOZIK MŰSORA. ARO: Fény és árnyék. — CORSO: Stán és Brán, az oxfordi diákok. — ROYAL: Tökéletes férfi. — SAVOY: A szerelmek erdője. URANIA: Luana.

— HAZASSÁG. Cohn Marcu (Bukarest) és Rosenfeld Magda (Arad) ezúton hívják meg rokonaikat, ismerőseiket f. hó 26-án délután 3 órakor az aradi neolog templomban tartandó esküvőjükre. 3358

— AZ UJARADI MNSZ. NŐCSOPORTJA jól sikerült karácsonyi segélyző akciót rendezett. A szervezet hivatalos helyiségében megtartott ünnepségen a magyar tanyművelő iskolák tanulói szerepeltek szavakkal. A színvonalas műsor után a szegénysorsú gyermekek között ruhákat és szeretetsomagokat osztottak ki.

— HAZASSÁG. Rosenblau László és Schön Ida december 25-án délután fél 4 órakor tartják esküvőjüket a neolog templomban. 3354

— A KÁRPÁT EGYESÜLET KIRÁNDULÁSA a villamosjáratok csökkentése miatt elmarad.

— MEGJELENT az 1947. évi Magyar Népnaptár, amely úgy a városi, mint a falusi magyarság igényeit kielégíti. E 160 oldalas naptár 10 000 lejes áron az MNSZ. Josif Vulcan ucca 12-es számú székházában kapható. 3326

— KÖZHIVATALOK KARACSDNYI MUNKASZÜNETE. Az aradi városházán tegnap délelőtt kezdődött meg a hivatalos ünnep, amely a belügyminisztérium engedélyje alapján hétfő reggelig tart. Hétfő reggel 8 órakor kezdődik a városi közigazgatás hivatalaiban a munka. A törvényszéken és a járáshírószágon szintén csak hétfő reggel kezdődnek a munkák. A hivatalok, de a tárgyalási szünet január 15-ig tart és ez idő alatt csak a legsürgősebb ügyeket külön szüneti tanács tárgyalja. A munkaügyi felügyelőség közlése szerint szombaton az összes többi közhivatalok dolgoznak. Az ügyészségen és a rendőrségen természetesen az ünnepek alatt állandó szolgálatot tartanak.

## DR. IOAN D. SERACU

Ügyvéd jel.

hivatalos tolmács és fordító angol, francia, német és magyar nyelvekre az aradi törvényszék mellett.

Arad, Str. Ep. Giorogariu (Vécey ucca) 13 sz. Telefon 27-35. 3352

## Az Országos Szaktanács megvalósításai és célkitűzései

Apostol Gheorghe, az Országos Szaktanács elnöke a képviselőházban elmondott beszédében kifejtette az Országos Szaktanács célkitűzéseit az ország gazdasági életének helyreállítására és a munkásosztály élet színvonalának emelésére. Mindenek előtt **többszörösrel igyekszünk, minden árutudatos munkás támogatásával, a gazdasági helyzet egyszerűen megteremtésével.**

Ez természetesen nem csökkenti a következő évi termés fontosságát. Az ipari áruk csökkentése elsőrendű fontosságú.

**Nagy áldozatokat vállalt a munkásság, amely a bérek rögzítését magára vállalta.**

A munkásság, jelentette ki Gheorghe Apostol, a társadalmi élet egyik legfőbb oszlopa, az Országos Szaktanács tehát olyan anyagi helyzetet igyekszik teremteni a munkásságnak, amely megfelel fontosságának. Ilyen intézkedések közé tartozik

**az ellátó szervek működésének feljavítása,**

hiszen ezek ma még általában nem működnek kielégítő mértékben. Ez a kérdés a képviselőházban megbeszélés tárgyát képezi. Arra törekszünk, hogy

**a munkásság ellátása az ellátószervek útján minél tökéletesebb legyen, hogy a fizetések összhangban legyenek a piaci helyzettel.**

A munkás-ellátószervekben 1946 júniusi áron árulnak majd. Előírják a munkások kötelezettségeit: hogy, mikor, mennyit, milyen minőségű árut kell majd adniok. Minden téren elsőbbséget élveznek majd a munkás-ellátószervek.

**Képviselőink fő gondja, hogy az ellátószervekre vonatkozólag olyan törvényeket alkossanak, amelyek egyrészt a szervek helyes működését biztosítják, másrészt büntetéseket tartalmaznak a törvények megszegői ellen.**

Egyidejűleg az Országos Szaktanács a munkásság erkölcsi és kulturális színvonalának emelésével is foglalkozik.

**Parancsoló szükségesség, hogy kiemeljük a munkásság sorából a sporttehetségeket.**

Mind Ezeket a törekvéseket halékonyan, támogatja a demokratia állam, amelynek anyagi alapjait most fekteti le az első demokratia képviselőház a gazdasági törvények sorozatával.

(R. L.)

## Hat szerelvény közlekedik csak az Aradhegyaljai villamosvasút vonalain

Az aradhegyaljai villamosvasút igazgatósága közli, hogy a villanyáramfogyasztás csökkentése miatt december 24-től keddtől kezdődőleg a következő villamosvonatok közlekednek:

Aradról indul reggel 5 órakor, délután 2 óra 15 perckor és este 6 órakor.

Penkotáról indul reggel 7 óra 55 perckor, délután 2 óra 10 perckor és délután 5 óra 55 perckor.

Radról indul reggel 5 óra 20 perckor, délután 2 óra 35 perckor és este 6 óra 20 perckor.

— MEGHIVAS. Az AMTE, a Famunkások Sportegyesülete, december 31-én társas évzáró szilveszteri mulatságot rendez a Krispin teremben (Str. Eminescu 32) amelyre az egyesület ezúton hívja meg összes tagjait és barátait. Vacsoraelőjegyzések és asztalfoglalás Foto Vészi (Str. Alexandri), Botye (Bulv. Reg. Maria) Costi fodrászszalon és a klubhelyiségben (Str. Eminescu 32.) eszközölhetők. A vezetőség. 3355

— KÉPES MAGYAR KALENDÁRIUM. Karácsony előtt hagyta el a sajtót a „Képes Magyar Kalendárium”. A kitűnően szerkesztett, szép kiállítású naptárat remek kének és klisék díszítik. Irodalmi értékű előbeszéléseket, hasznos földrajzi, történelmi, gazdasági ismertetőket, szakmai tanácsokat tartalmaz a Képes Magyar Kalendárium, amely a földművesek részére valóságos nélkülözhetetlen és amely minden bizonnyal ott lesz valamennyi városi és falusi újságolvasó asztalán.

— A NÉPVÉDELEM UJARADI SZERVEZETÉNEK gyermekotthona szép karácsonyi ünnepélyt rendezett Berta Jolán, ovónő vezetésével. Négy- és hat év közötti gyermekek kedvesen szavaltak román és magyar nyelven. Az ünnepélyen Murenovici tanár, a Népvédelem ujaradi szervezetének elnöke magasszínű beszédet mondott.

## Apróhirdetés

VESZEK és ELADÓK. Készlet, KRILLJANSKOV, ezüsttűt, PERZSASZONYI, festményeket, kristályt, cellánt és hirt. „BIJUTERIE” (ékszer és szőnyeg comisio) Bulv. Reg. Maria 17 szám, EMELET, délután KERESEK cséplőgépet, taktort, földet, házat Kovács ügyvédség, Piata Stefan cel Mare 9. 8966

VARRÓGÉPET, kerékpárt, rádiót, motort veszek. Sambura, Calea Banastului 12. 8986

BÉCSI zongora eladó. Stroiescu (Teleki u.) 23, udvarban. 8999

KÉZISZÖVŐSZÉK, legmodernebb, nagyteljesítményű, gyorsvetéűs. Kapható Solidaritatea műhelyében, Str. Episcopiei 34. 9002

ÖNTÖTTVAS kályha nagyobb kanadai kályha chamoto-tal kibélelve, üvegezett ajtó jó állapotban és 240 darab cserép eladó. Str. Sf. Ilie 63 szám, Sága. 9005

FARKASKUTYA elveszett. „Pik” névre hallgat. Nyomra vezető vagy megtaláló 100.000 lei jutalomban részesül. Rosenzweig, Dna Balasa 205 szám. 9004

MINERVA super 5-ös eladó. Cim Reclamaban, Str. Eminescu 4.

„EXPRES” ingatlanforgalmi iroda, Elisabeta 19. II. 14. Telefon 18-31. Emeletes bérház 10 lakással Avram Iancu tér melléküccájában, elfoglalható lakással 500 millió, ma gánház Avram Iancu tér közelében, elfoglalható 200 millió, Vesz-tőlhelyen 280 négyszögletes telek jól bekerítve, 50 gyümölcsfával, lakással 35 millió, Paulson félhaldas szálló kolnával 35 millió, Gájban gazdálkodásra alkalmas ház 900 négyszögöl, 120 gyümölcsfával, melléképítményekkel 80 millió. Buto-rozott szoba, lakásrész központban konyha használatra kiadó. 9008

JÓL JOVÓBÉLMEZŐ vállalatok akív társ kerestek kis tőkével. Cimeket „Nagy konjunktura” jel-izére a kiadóba. 9008

PEREKT román-magyar gépiro-nt keres január elsejére közlegy-zői iroda, Cim a kiadóban. 9009

## Rádió műsor

December 24 kedd

Radio Romania és Radio Bukareszt (1875 és 364.5m.): 14,25 könnyű zene — 19,30: Az elsüllyedt katedrális, szofonikus költemény Debussytól. 19,40: Chorálók. (Karácsonyi szent énekek). 20: Hírek, 20,30 Francia énekek. — 21: Színházi est. — 22: Hírek, 22,22: Sport-híradó, — 22,30 Hanglemek. (Jehudi Menuhin és Pablo Casals) 23,20: Karcsanyi szimfonikus zene, közben 23, 30: Hírek.

Budapest: 19: Karácsonyi gyertyagyújtás. — 20: Orgonazene. — 21,20: Beethoven: Kilencedik szimfóniája. — 22,25: Karácsonyi üdvözlés. — 1 óra: kor Istentisztelet a Jézus Szive templomból.

December 25, szerda

Radio Romania és Bucuresti. 7: Hírek, 7,20: Napi műsor, — 14: Hírek. — 15,05: A másnapi műsor. — 18: Victor Predescu zenekara. — 20: Rádióhíradó. — 21: Erdélyi óra, — 21,40: Stefan Savu énekel. 22: Hírek.

Budapest: 8: Hanglemek. — 10: Református istentisztelet. — 11,10: Mise köv. a Bazilikából. — 12: Kamarazene, hanglemek. — 13,15: Bach Negyvenedik kantátája. — 15,10: Magyar művészek muzsikálnak” hanglemek. — 17: Veres Károly cigányzenekara, magyar énekekkel. — 18,10: Irodalmi délután. — 19: Mezey Mária műsora, — 19,20: Karácsony, drámai mese három felvonásban. 21,20: Rádiózenekar.

December 26, csütörtök

Radio Romania és Radio Bucuresti. 7: Hírek. — 7,20: Műsorközvetés, 7,30: Magyar műsor (csak az 1875 m. hullámhosszon) — 14: Rádióhírek. — 14,57: Időjárás. — 18: Népi zene. — 19: Magyar műsor csak az 1875 m. hullámhosszonon. — 21: Műsorszerű énekek.

Budapest: 8: Reggeli zene, — 10: Evang. istentisztelet. — 11: Görög katolikus istentisztelet. — 13,15: Filharmonikus társaság hangversenye. — 14: Karácsonyi krónika. — 15,10: Hanglemek. — 17: Magyar-román társaság műsora. — 17,30: Gyermekrádió. — 21. 20: Tarka-est.

Budapest II. 20,05: Paraszthecsület, köv. az Operából.

## Weisz Ernest

villamoscsági szakműhely. Vállal mindennemű villamoscsági szerelést, javítást, motorszerelést stb. Rádió- és televíziós szerelést is.

Piata Plevnei 5.

Ma nyasszonyi látyol koszoru különlegességek és a legújabb divatu kálapok

## DEIN PAULA

női kalapszalom Arad, Brătianu 9. szám



A gondolat testet ölt...

# Riport az első karácsonyról, a krisztusi tragédiáról és a szeretetről, amely birodalmakat dönt és világokat épít

Irta: KORDA ISTVAN

## Elsőszó

Körülöttünk a Világmindenség. A hetedik nap alig hogy dereng. A tér mélyén halványan feléledő csillag a Föld, amelynek beheggedt kergén nagyot nyújtózik az élet.

Egyelőre még caupa szenvedés és fájdalom.

Tudatunkban nem él csak a Földközi tenger vidéke. A hatalmat úgy hívják: Római Birodalom. Fővárosában a császár uralkodik, e pillanatban Octavianus Augustus. Igazi imperiálista ez az Augustus császár. Véletlen körülmények juttatták a trónra, szívós ügykezettel, sok fursanggal és nem kevesebb erőszakkal építette ki birodalmát.

Octavianus Augustus egy letűnt világ nagy embere. Skeptikus, aki maga sem hisz abban, amit estnél Halálra ágyán így szól: „Ugye jól játszottam a szerepe met? Tapsoljatok...”

A világ, a lények között selymös, meggyötört világ azonban nem tansol hanem néma csöndben figyel. Új szellem érkezését figyel, amely síkra száll az elnyomottakért.

## A teutóburgi döntés

Krisztus születésének időszaka döntő jelentőségű eseményeket hoz. Említettük már: csak a Földközi Tenger vidéke ismert világ. Kelet országai feledésbe merültek, a Rajnától északra pedig germán törzsek éltek nomád életüket.

Két világ áll egymással szemben: a kereszténység emelkedtebb erkölcsre megerített Római Birodalom és a törzsi élethől alig kiemelkedő germán tenger.

Ahová a római fennhatóság eljut, oda elhatol a birodalom közéletének és szellemének minden változása. Így lesznek korai kultúrterületek Gallia és Britanniya. A Rajnától északra lévő germánokkal másképpen áll a helyzet. A későbbi Tiberius császár és fivére, Drusus, még Krisztus születése előtt áthatolnak a Rajnán. A római építmunka megindul.

Drusus a Rajna és a hollandiai Zuyder-é között csatornát épít és így közvetlen hajóútvonalat kap az Északi-tenger felé. Az Elbán azonban nem sikerül átszúrniuk.

Drusus meghal, Tiberius öszezakulandózik Augustussal és száműzetésre megy. Néhány évvel később újabb germániai hadjárat kezdődik amelynek vezetését következmenél vannak.

Varus germániai helytartó a teutóburgi erdőben szörnyű vereséget szenved Arminius fejedelmétől.

Római katonák ezreinek halálhírei hozzák az erdőt Róma felé. A Róma jobbparti hadifőnöke Augustus terve, hogy az Odérre kiterjeszse a birodalom határait — nem sikerült.

Germánia visszavonul a teutóburgi erdőbe és a germán törzsek ezidétől kezdve a teutóburgi erdőben élnek. A teutóburgi erdő a germán törzsek számára a feljebb emelkedés útja.

## Dabszolgák milliói...

Először Hannó János szavával állunk. A gondolat testet ölt. Az első karácsony este a bethlehemi létezésben az elnyomottak milliói által vágyott új esztendő megkezdésének jelképe.

Hannó a szabadság és a teutóburgi gondolatok után utalva az emberiség a megvilágításra. Ez a teutóburgi erdő, ahol a Római Birodalom rabslolgait milliói között látjuk. A teutóburgi erdőben a szabadság és a teutóburgi gondolatok után utalva az emberiség a megvilágításra. Ez a teutóburgi erdő, ahol a Római Birodalom rabslolgait milliói között látjuk.

gazdájuk már kevésbé törődik, mint általában.

A rabszolgázadások egymást követik. Spartacus évekig ellenáll seregével az elnyomóknak. Ezekhez a felkelésekhez a fűtőerőt egyedül az elkéséredés és a bosszúvágy szolgáltatta. Hiányzik azonban az épitőjellegű szellemi tartalom, amely megadhatná a kezelsmodrást az elmúló világnak.

## Római kormányzás

A római fennhatóság nem mindentől közvetlen jellel. Hogy ezt könnyebben megértsük, vegyük szemügyre az angolok mai indiai uradalmát. Nem kétséges, hogy

Ehhez a kereszténységnek kell jönnie, amely a szeretet és igazságosság gondolatával alapjában döntötte meg a Római Birodalom rabszolgatársáson alapuló szervezetét.

A Krisztus születésétől harmincéves korában bekövetkezett megvilágítás-éig bejárt életutat csak akkor érthetjük meg igazán ha Bethlehem szűkebb vidékén is körütekintünk.

nélkül, eszerében viszont zavartalanul fenntarthatja tömegeket kizsákmányoló hűbéruralmát.

Ilyen volt a római kormányzás is szűk.



India ma angol gyarmatbirodalom. Ennek ellenére számos indiai fejedelem megmaradt trónján és nemcsak hogy semmit sem tesz polóságos függetlenségének visszaszerzéséért, de támogatja az angolok gyarmati uradalmát.

„Kéz kezet mos”. A maharadzsza nem tesz semmit az angolok megkérdőzései

mos területen így Palesztinában. A zsidó lázsoló-herceg mellett ott van ugyan a római helytartó is, ez azonban tökéletesen lehetetlen ügyekben nem avatkozik.

A kiváltságosok akik hasznát húznák a római birodalomtól, a király és a helytartó köré csoportosulnak mert hiszen csak a római fejezetektől remélhetik kiváltságaik fenntartását.

A nép azonban az elnyomott és elnyomó közötti népi szabadságra áhítozik. Gyűlöli a római elnyomót, de még jobban gyűlöli azokat, akik saját sorukból elárulták ügyét és a birodalom adószedőnek szegyenletes szerepét vállalják.

Keletre elnyomásról van szó, nemzeti és társadalmi elnyomásról. A nép tehát felszabadulóját abban látja, aki visszaszítja függetlenségét és emberi méltóságát. Krisztus megjelenését újjongó örömmel fogadja — de félreérti. Nemzeti szabadságharcost lát benne és nem tud még felismerni az egyetlenes emberi gondoltját.

Amikor pedig a római zsoldban álló farizeusok aknamunkája megindul, a félrevezetett és várakozásban csalódott nép Krisztus ellen fordul. Abban, a megfeszítést követő tömegben sokan vannak olyanok, akik pénzt kapnak, de sokan olyanok is akik nem tudják hogy mit cselekszenek.

A tragédia beteljesül. Pilátus a római helytartó vonakodva bár, de elrendeli a halálos ítélet végrehajtását. A félrevezetett tömeg szavakkal és kövekkel bánja azzal, aki érte a síkra szállt.

## „Nos, Justinianus Imperator”

Telnek az évszázadok. A kereszténység államvallásává lett. Bizáncban törvény jelenik meg:

„Nos, Justinianus Imperator...” ezekkel a szavakkal kezdődik a rendelet, amely december 25. és 26. át végérvényesen Krisztus születésének ünnepevé nyilvánítja.

Az igazi krisztusi eszmék, szabadság és testvériség emléke, kiritkhatatlanul ott él tovább az emberiség tudatában. Ennek a gondolatnak a jegyében indulnak útnak az első kereszties lovagok, közöttük a templomosok és az egyházon belüli megújulások és tisztulási folyamatok is az igazi krisztusi eszmét szordítják.

Az ókori rabszolgásgot felváltó hűbéruralom a parasztot súlyosította rabszolgasorba.

Az elnyomott népi tömegek jobb sorsáért emelik magasba a keresztet és halnak vértanúhalált a cseh Husz János, a magyar Dózsa György és a román Horia.

A megvalósuló szabadságeszmék és az épülő új világ hátterében pedig továbbra is ott világít a szeretet fénye, amely valamikor a bethlehemi jászolt bevilágította...

# A szabadság eedélyi kősei

Irta: Szántó György

A közelmúlt keserve tapasztalatai tanítottak meg arra mindannyiunkat, metévesztő nézőpontját revízió alá kell venni Bennünkét elősorban szűkebb környezetünk. Erdély multja, jelené és jövője érdekelt. Ezért elhatároztam, hogy addig, amíg megszülelik az igazi erdélyi történetírás, az elmosódó történeti tólatokból premier planba hozom az erdélyi demokrácia hőseinek vázlatos, de jellegzetes portréit Demokrácia.

Lépten-nyomon hangoztatják ma ezt a szót és ez érthető is. Hiszen a világ-történelem legnagyobb os legőregebb háborúja küzdött ki a demokrácia dladalát. Megszenvedett érte az egész emberiség és ez a vérrel kivívtat eredmény szerintem többet jelent, mint a kor óriási tudományos és technikai vívmányai is.

Van azonban a demokráciának egy speciális erdélyi meghatározása is: A lelkiismeret szabadsága. Ezt egész Európában először az 1557-i, majd az 1568-i fordai országgyűlésen iktatták törvénybe. Búszke lehet rá minden erdélyi ember, Múltán kérdezhetné valaki: Hogyan?

Hát a demokrácia fogalma változó, idő és táj szerint? Nos, a formája igen, a lényege nem. Platon és Aristotelés alólóságának ideális államformája az atheni demokrácia.

Ha Athén az ideális demokrácia volt, Roma köztársasága a reális demokráciát jelentette. Athén csak egy város, Roma világbirodalom, Szíriától Britanniáig. Athén nevének hallatára művészek, tudósok, filozófusok pompás sorozata ragyog felénk a multból, Roma a bölcs törvényhozók, államférfiak, politikusok és hadvezérek vezetnek győztes foglalatá. Mindeme látszólagos ellentéték dacára a két állam demokratikus szellem, sőt felépítése is nagyon lényegileg. Athén az európai kultúra, Roma az európai civilizáció megemléke, míg az ókor despotikus hatalma nyugatnal enyésztek el az évszázadok labirintusában.

Volt azonban ennek a két demokráciának egy erkölcsi hiánya, mely végül fokon bukásukat okozta. A rabszolgát nem tekintették embernek, az idegent, a barbarost nem részesítették állampolgári jogokban. Egyetlen törvénykönyv maradt fent az ókorból, amelynek humánus szelleme a rabszolgát és

az idegent is védelemben részesítette. Ez a törvénykönyv: a biblia. Az Ótestamentum az egyenlőség, az Újtestamentum a testvériség örökértékű fényfórása. Erdély szabadságharcosainak ezért maradt mindenkor kiindulópontja.

A marosvásárhelyi Bocskay szobor gyöngörű szimbóluma Erdély szabadság gondolatának Bocskay egyik kezében kard, másikban a biblia. A religion védelme elsőfokon a lelkiismereti szabadságért folyó szentelen harcot hirdeti, másodsokon a szociális gondolat megtestesülését.

Ezért találunk Erdély szabadsághóseinek fényes sorában koldus tehébágyokat, szegény köznemeseket, hatalmas főurakat, papokat és fejedelmeket, végül diplomés polgárokat egyaránt. Hiszen Suda Nagy Antal és Dózsa György bocskorosnemesek voltak. Martinuzzi Fráter Gábor, az erdélyi politika megalapítója páros szerzetes. Bocskay hatalmas főúr Páfortu Kristof, Bethlen Gábor. Rákóczi Ferenc fejedelmek. Mihail Vitcazul havasalföldi és erdélyi vajda, Horia, Cloaca és Crisan nincsenek jobbak, Varga Károlin, a mások nagyszónok







### Ragyogó gyarmatszemek, ragyogó tiszta osztályok

As egyik osztályban szorgos sürgős-forgást tapasztalok. A gyermekek és a tanítónéni vedrekben vízét cipelnek és szappannal meg kefével áttörlöik az iskolapadokat.

Megtudom, hogy ezt az évenként háromszor-négyszer viaszterő népnéppélyt most a karácsonyi szünet előtt azért rendezte meg a tanítónéni hogy januárban ha majd újra kezdődik a tanítás, a gyermekeket tiszta fejű és padok fogadják. Ennek a munkának azonban kívül hogy a gyermek háziasságát fejlesszi, még az az előnye is megvan, hogy az a gyermek, aki maga áttörlö meg iskolapadját, jobban vigyáz arra és nem szennyezi be oktatását.



Arra, hogy a gyermek a maga kis hálon bírodalmának érezze az iskolát és annak gondozására jobbj és fáradságot áldozzon, minden iskolában nagy gondot fordítanak. A füstös iskolák nem tartanak iskolaszolgát. Az iskolapadoknak és könyveknek rendbentartása a tanuló feladata. Vannak tisztasági feladatok, akik az osztály, az ucca, az iskolaudvar, a lépcsők és folyosók tisztaságáért felelnek. Van fenyvő feladatok, akik az a feladata, hogy a fűtőház szűkebb fűtőlapját behordja és tüzet rakjon. Hetenként változnak ezek a feladatok és hogy a gyermekek milyen szívesen nézik ezeket a munkákat, arra a legjellemzőbb, hogy állandó versenyek foltnak a feladatok elvégzéséért és a leggyorsabb munkát végző a tisztaságért idő előtt megjutalmaznak.

### Szakadatlan száll az ének

Az egyik füstös iskolába idén esengő gyermekhangok csalogatnak befelé. Edzően áradnak a magyar népdal a becsu, közt által keresztül a folyosóra.

Itt énekora van — gondolom — és szinte látom a csoportba felállított gyermekeket, akik előtt a tanítónéni hadonászó pálcával vezényel. De nem így van. A gyermekek a padokban ülnek és valami tárgyafelhő suhogó anyaggal labdalóznak. A tanítónéni pedig a padok között sétál és itt is ott is mutogat valamit miközben szakadatlanul száll az ének Magyar népdal és régi egyházi ének vegyesen.

### Házilpart tanul a magyar gyermek

— Milyen óra van most? — kérdezi a vidámmosolygó igazgató-tanítóból, akiről tudom, hogy évtizedek óta lelkes munkása nevelésügyünknek.

— Kézimunka és énekóra egyszerre. A kézimunka épp olyan kötelező tantergy mint a többi. Persze nem csipkét horgolunk, vagy szobkendőt hímzünk. Ez ma nagyon költséges mulatság lenne. A szükséges anyag megfizethetetlen a szegény falusi gyermek számára. Eppen ezért olyan kézimunkára tanítom őket, melynek anyaga minden falusi háznál bőségesen akad tehát semmi sem kerül a belőle készült kézimunka pedig nem házon kívül cseccsecc, hanem komoly kereskedelmi értékű drág.

Keresztes vaszk egy ilyen komoly kereskedelmi értékű. Úgyes kb szatyor. Olyan, mint amit mostanában ele gans asszonyok szatyorként használnak. Az ilyen szatyorka használnak Kukoricaháncsból népszerűen susorkából készítenek ezek a kis táskák. Anyaguk tehát való-

ban nem kerül semmibe. Elkészítéséhez sem kell más, mint agyúgés kéz. Egy-egy gyermek hetenként 1-2 ilyen szatyort készít el és azonnal el is adja, mégpedig 40-50 ezer lejért. Köszletnek ezenkívül lábtörőt is a gyermekek, amiből 5-8 készült hetenként és 6000 lejért kél el.

— Már régebben megállapítottam, hogy alföldi magyarságunk szegénységnek egyik oka, hogy nem foglalkozik házilppal — magyarázza kérdés nélkül a kedves igazgató. — Elhatároztam, hogy keresek egy olyan házilpart ágat, amelyhez se fa, sem agyúgés nem kell, amiben bizony a mi alföldünk szegény a maga házilpart árákban úgysem tudnának versenyezni az ebben az irányban oly fejlett székely házilppal. Moldová-

### Nem kell ezt a népet féltetni...

Meg is mutatja a lelkes tanító a gyermekek művészi alkotásait. Úgyes alatt bekeretezett tájképek ezek, amelyek első pillantásra gyöngörd gobletneknek lá-

ban tanultam meg a kukoricaháncsból szatyorka készítését és annak tanítását azonnal megkezdtem az általam vezetett iskolában. A gyermek olyasmit tanul meg ezáltal, aminek mindjárt kezdetben hasznát veszi, a mire családját is meg tanította, komoly jövedelemhez jutatta felüljé. Idő és kukoricaháncs bőven akad tél idején a falusi házaknál. Aki szorgalmas, pénzt szerezhet belőle. De vigyázzunk arra is hogy a szépérettek fejlesszék. Oszel természetrajz órán kimegyünk a szabadba a még szemléltetőben tanítom a gyermekeknek a természetrajzot, összerzedik a színes füveket. Ezeket megszártjuk és féslen át színes kéknyelű állítanak belőle össze a gyermekek.

szának. Csak tüzetesebb vizsgálódás után vesszük észre, hogy a ház fehér falai juharlevélből, tetejét pros almafaléből, a kútát sárga vadyasztanyevéből

vágták ki és ragasztották egymás mellé. — Ezekből is pénzt csinálnak a gyermekek. De arról is gondoskodunk hogy más vidék is elsajátítsa a tudományukat. Minden gyermek évenként két kukoricaháncsból készült táskát és egy láb törőt köteles az iskolának ajándékozni. Ezeket a mintadarabokat elküldjük más iskoláknak, hogy ott is kedvet ébresszünk eson egyszerű házilpar iránt. Megyénkben ma már több iskola foglalja ennek tanításával. Az iskolából sem vonunk el semmit. Vagy énekeket tartunk a kézimunkaórák alatt, vagy ismétlő és ismeretmélvítő beszélgetést folytatunk a gyermekekkel.

Megilletődötten fejezem be az iskola látogatást. Ugy érzem, nem kell ezt a népet féltetni, melynek tanítói ilyen komolyan veszik népnevelői hivatásukat. P. E.

# Gondok, bajok, panaszok, remények a torony alatt

## Amire telik és amire nem telik, ami kellene és ami megvalósul Aradon

Gyermekkoromban olvastam: „a város vezetőségének fő gondja.” Ilyenkor elképzelttem a polgármestert, a városatyát, amint körül állt a zöld asztal, valamennyien lelt oklúkre támasztják fejüket, mely fő a gondját: hogyan csinálják, rendezzék, hogy a város sok ezer lakosságának javára váljék? Pedig akkor még ugynevezett „boldog béke” volt. Lusta béke, álmos béke. Lelkiismeretlen béke, amelyben elhessegették a háború gondolatát. Mésében hordta a „boldog béke” a két világháborút — de nem tettek ellene semmit. Nem törődtek vele. A strucc bölcs politikája meg is hozta győzelmét. Hát most aztán törhetik is fejüket a város vezetők. Mögöttünk a második világháború. Arad ugyan csak könnyű nyári záport kapott a nagy fergegéből, de szerény igényeinket ez bőven kielégítette. Gondja, baja van elég a városnak. Mögöttünk a háború, a béke biztonságba még nem evettünk be. Az átlagnemzetnek és ököknek idején tesék várost vezetni a „szegény ember vizez fős” alapján, kevés pénzzel, nagy gondokkal, súlyos megaláztatásra váró kérdésekkel.

### Közuti közlekedés, építkezés

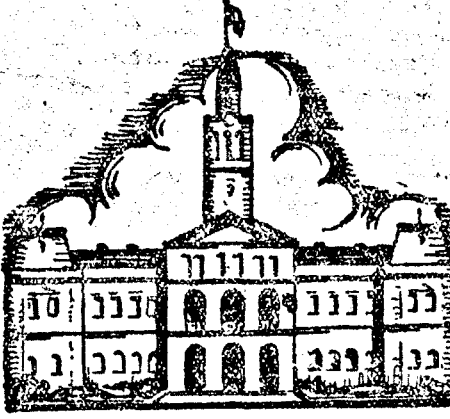
Évtizedek óta folyik a verseny Arad, Várad és Temesvár közt. A verseny mindenkor állását a csillag jelű villamos jelözi. Nagyváradon már regén lármázott a szűk sötét a villamos. Temesvárra tágas térségben vesztettől száguldott már, mikor Aradon fél évszázados élethorvondó, műzeális mozdonyok pótlótk a sötét, vagy ahogy azt büszkén mondták: a „Balkánexpressz” okáta a szikrát és füstöt a nitsem vélt aradiakra. Most aztán behoztuk a kést: megindult Aradon is az első villamos, amelyet demokára követ a második, a harmadik. A jövő zónekarához tartozik a Gáj felé vezető villamos eszengetés. Trolleybus? Nagyon szép, nagyon drága, emellett nincs pénz behozására. Autobuszjáratokat ellenben mihelelt csak lehet. meoindítanak minden vonalon. Mihelelt szeretkeznek autobuszszámokra.

Építkezésre hely von elég, kellene is, mert nincs lakás. Még nincs épitkezés. A városháza műszaki irodájában unatkozó legyek az idén állg találnak jóváhagyásra benyújtott tervrajzokat, amelyeket sőtálkezűleg jóváhagyhatlak volna. Ez nemcsak aradi jelenség. Más városban is unatkoznak a műszaki iroda legyek, mert nincs építkezés. Hiszen ami vasat termel az ország, az első sorban ekére, mezőgazdasági szerszámra kell.

### Sáros az uccákok.

Baj volt a vízzel az elmúlt nyáron. A város „felsőbb tizezrei” a kik az első vagy második emeleten laknak — ha mezeresítették a vízcsapot, hiba letek folyik. vagy nem folnik. Víz helyett horgó hangot kaptak a csaptól. A „felsőbb tizezerek” szomjasan maradtak. De a mi tudásszomjunktól oltotta a várost felvilágosítás: meoönekedett a város lakossága és sok az ember, kevés a víz. Most már vannak kútakat keresnek, hogy több lehessen a víz.

Az aszfalttal Aradon mindig is baj volt. Már gyerekkoromban állandó rovata volt az újságnak az ugynevezett Matzky-tó. Matzky nagy cukrázda volt a mostani rend



őrségi épületben, előtte a syalogjárón esős időben pocsolyával díszkedett, ez volt a Matzky-tó. Matzky ma nincs de tó van. Sok helyütt. Ez együtt jár az aszfalt romlásával. Ezt az elkövetkező évben mindenütt megjavítják. Milven kár. Mit tesznek antidemokratikus polgártársaink akik a demokráciát szidják, ha rossz az aszfalt és ha kicsi a tyuktojás? Mégis megjavítják. Aminthogy a főútnak közép ső utcsét is felépítik a Crisan-Karolina utcától a Radnai utig, ugyanolyan kivételben, amint a volt Kossuth parki részt ebben az évben építették. A külvárosokban már elkezdtek az uccák rendezését. Mikalaka és Ségna kaptak aszfaltba dugaszott nyerskő uccákat, 1947-ben ugyanilyen uccákat kap majd Pernyáda, a Kádás- és Szilvás-telep.

A Kádás-telepen más baj is van. Csatorna folyik itt keresztül, amely förtelmes büzt áraszt. Ennek az orrfacsaró „körülmenynek” két oka van, mondiák a városháza. Az egyik: akadnak a telepen antiszoziális lakók, akik úgy vélik, hogy elég lett maoskák legalkalmasabb temetője a csatorna. Ezton is kériük a városvezetés megfizetésből a hádatelentelek, hogy tártljának más temetőrekeszt helyet maoskák hull tetemeinek. A büz másik oka: Hitler. Kérem, ez nem tréfa. A csatorna emez részének karbantartása a mesőhevesi társulat dolga volna, ez azonban — tekintettel Románia és Magyarország multheti rossz viszonyára, nem tartotta be a műszaki katasztrófákat Romániával és a esztorna nemzetközi tisztítása elmaradt

### Közbiztonság, közbiztonság

Tisztelni igyekszünk a közbiztonságot ügyet is a városháza. A városnak nincs arra penze, hogy anynyi lovat vegyen, amennyi kellene a szemétfuvarozásnak saját rezsi-ben való lebonyolításához. Vállalkozó pedig nincsen, aki a mai változó árak mellett állandó díjtól mellett elvállalna a szemétfuvarozást. Felvetettük Palincas polgármester előtt az ötletet: nem lehetne e a közmunkát a szemétfuvarozással egybekötni? Hiszen a ló- és jár mütulajdonosok amugy is kötelesek közmunkát végezni, tehát az általuk elvégzendő közmunkát végezzék szemétfuvarozás formájában. Palincas polgármester a közlés jogát átengedte a Jövőknek, amely szinten kéri az illetékeseket, tegyék az ötletet megfontolás tárgyává.

Végül, de nem utolsósorban, érdeklődünk a közbiztonság ügyében. Sajnos, már az ellopott égők helyére tett villanykörtéket is ellopják. A derék polgárnak még az az elégtétele sem maradt, hogy láthassa azok arcait, akik őt tőlükabátja sullyától megszabadítani izvekezenek. A város vezetősége tisztában van a helyzettel, kérte is már a helyi kormányzattól a rendőrség létszámának növelését. Ha megjön erre az engedély, új rendőröket állítanak be.

### Szerény költségvetés

Szerény a város költségvetése, csak 4 milliárd lej, ami csak szám szerűleg nagy, de alkotni belőle keveset lehet. (Iskolákra írtott belőle ehhez az évben 104 millió románra, magyarra.) Szerény körülmények közt, békeho hajló idők átmenetében, az adóterhek emelését nem hívó lakosság ilyen költségvetés keretében csak ezeket az átmeneti meooldásokat várhatja. Sor kerül máskor, sor kerül végleges, nagy szabású megoldásokra, amint sor kerül az ország gazdasági erőinek felhasználására. Ennek pedig Arad, ez a multban annyira elhanyagolt város, nem is sejtett mértékben látja majd hasznát. — — —





# Édes anyaföldünk

**Szegyelek a faluból, ahol törhetetlen munkakedvvel építik a Holnapot**



A falu...  
A legtöbb városi embert a szó hatá-  
ra romantikus hangulat fogja el.  
Apró, fehérre meszelt házak, tágas sző-  
rűkertek, szénaboglyák és szájakaz-  
lak jutnak eszébe. Tarka bocik, agrán-  
dozó kis csikók, pipacsos rét és tágas  
hárs. Ez a városi ember szemében a  
falú.

Bizony itt az emeletes házak, szfal-  
tos uccák között talán nem is tudjuk  
elképzelni, milyen keservesen nehéz  
a falu élete, mik azok a kívánságok,  
melyeknek teljesítése könnyebbséget  
jelentene a legnehezebb munkában  
görnyedő földműveseknek. Ki kell men-  
ni a faluba, közelről kell szemügyre  
venni a földművelés életét, hogy meg-  
értsük: az újjáépítést ott is el kell kez-  
deni, ahonnan az élet továbbviteléhez  
elengedhetetlen kenyeret kapjuk.

## A föld még nem elég...

A demokrácia valóban először a föld  
művesrégekre gondolt, mikor a nagy-  
bírókat felosztotta és földhöz juttat-  
ta a „Földnélküli Jánosokat”. Csakhogy  
a föld még nem elég. Azt meg is kell  
művelni, de is kell vetni, hogy gazdája  
nak és az országnak haszna legyen be-  
lőle. Annak a  
azonban, aki a mostani földosztásnál  
földet kapott, nem volt igazságtalana, szer-  
száma amivel földjét felszánta, he-  
boronálja.

Vetőmagot kaptak, de a vetés előtti  
munkálatokat keservesen tudták csak  
elvégezni. Azokhoz a nagyobb gazdá-  
hoz fordult, akik lovat, ekét, boronát  
kölcsönöztek neki. Azzal fizetett amije  
volt: munkával. Elzálogosította munka-  
napjait, nehogy földje műveletlen ma-  
radjon. Mikor aztán a kapálás, kaszá-  
lás ideje eljött, nem végezhette el a  
legalkalmasabb időben a munkát a sa-  
ját földjén, hanem annak a gazdának  
kellett dolgoznia, akitől a lovat, meg  
a többi szükséges dolgot kölcsönkap-  
ta. Saját földjén csak ezután dolgozha-  
tott.

Ne gondoljuk azonban, hogy ez csak  
az első évben van így, mert a második  
évben már be tudja magának szerezni  
a földhöz jutást földműves a szük-  
séges igát. Két ló élelmének előterem-  
téséhez legalább három hold föld ter-  
més szükséges, tehát éppen annyi,  
vagy majdnem annyi, mint amennyije  
van. De ezt is csak akkor termi meg  
földje, ha rendszeresen trágyázza azt.  
De mivel trágyázza, ha állata nincs?

Ahhoz tehát, hogy az új gazdaságok  
jövendelműködését biztosíthassák, szük-  
ség van a mezőgazdasági gépközpontok  
sürgős fejlesztésére. Ezek a gépkö-  
zpontok pedig elsősorban az újgazdák  
földjeit szántásuk fel.

Falusi gazdáink, a régiék épp úgy,  
mint az újak súlyos áldozatot hoztak  
a buza és kukoricabeszolgáltatásoknál,  
hogy az ország szárazságsújtotta vidé-  
kének lakosságát élelemhez juttassák.  
Reméljük, hogy ez az eset nem ismét-  
lődik minden évben, mégis szükséges  
biztosítani a gazdák kívánságát, akik a  
jövőben az ilyen, vagy ehhez hasonló  
rekvirálások és zárolások gondos meg-  
szervezését és végrehajtását szeretnék  
bepasztálni.

Nem mulasztható el a jegyzők, bírók

és esendőrk demokratikus magatart-  
ásának kivizsgálása sem. A bátorsági  
erőszakosságok ideje lejárt a demokrá-  
ciában, de szüntesse is azt meg való-  
ban a demokrácia! Tűnjenek el végre  
a múlt szomorú emlékei és hiszünk: el  
is tűnnek!

Szükséges ezen kívül, hogy a háború

## Ja vitani... Javítani...

Súlyos panasza a gazdáknak, hogy  
a közlekedés hihetetlen módon lerom-  
lott a háború alatt. Sajnos, ezeket a  
bajokat még mindig nem sikerült ki-  
küzöbözni.

Az utakat nagyjából 1937-ben ja-  
vitották utoljára, akkor is csak felüle-  
tesen. Ez alatt a kilenc év alatt pedig  
átviharozta az ország területén a má-  
sodik világháború. Tankok, ágyúk,  
szántották fel az amúgy is túlterhelt  
utakat a gépjárműveken kívül. Ma az  
a helyzet megyénk egyes részein, hogy  
az őszi esőzések beállta után, onnan  
terhes kocsival semmiképpen sem moz-  
dulhat ki a gazda a fagy beálltáig. Ki-

alatt leromlott állatállományt megfele-  
lő minőségű és mennyiségű tenyész-  
állattal feltöltöttük. Mivel az ilyen tenyész-  
állatok egyes vidékekre szertart külön-  
képpen válnak be és kitenyésztésük  
komoly szakértelmet igényel, a tenyész-  
tésre szánt állatok csak állami gazda-  
ságokból kerülhessenek ki.

lenc év bűnös mulasztását nem tudja  
méről-holnapra jóvátenni az erer,  
ugyancsak „örökségbe” kapott bajjal-  
hiányossággal küzdő demokrácia, de ez  
a helyzet a vasútszerekötetés terén is.  
Olyan népes helységeknek, mint pél-  
dál Nagylak és a két Péreg egyáltalán  
nincs vasútvonala.

A demokrácia Groza kormány máris  
terve vette az Arad—Székely, Péreg-  
Nagylak vasútvonal kiépítését. Ez a hír  
nem csak örömet keltett a gazdák kö-  
rében, hanem anélkül hozzájárulásokról  
is biztosították a kormányt.

Nem hallgathatjuk el a közbiztonság  
megjavításának szükségességét sem. A

## Fogadjuk, hogy karácsony valóban a szeretet ünnepe lesz

Irta: PALASTI JÓZSEF

Karácsonyról, a kereszténység legnagyobb ünnepéről már na-  
gyon sokan és sokat írtak és beszéltek. Megvallom őszintén, hogy  
én már semmi újat sem tudnék írni, keletkezéséről, vagy jelentősé-  
géről.

Mint városi munkásember, mégis szeretnék falusi testvéreim-  
nek valamit mondani a városi munkások nevében. De azt is sze-  
retném, hogy ők is olvassák.

A karácsonyról már közel két ezer éve hirdetik azt, hogy a „sze-  
retet ünnepe”, hogy karácsony éj jelen született Jézus, aki nem  
csak hirdette, hanem élete feláldozásával bizonyította nagy szere-  
telét az emberiség iránt.

Eddig sajnos, — a szeretet-hirdetők óriási munkája ellenére és  
a sok-sok, Krisztus önfeláldozásában követőknek, — nagyon kevés  
valósult meg ebből a szeretetből. Csak az elmúlt három évtized  
alatt, — az „apróbbakat” nem is számítva, — a két világháború ki-  
lenc karácsonyán, emberek tízmilliói állottak szemben egymással, a  
„legtöbbszörösebb” gyilkoló eszközökkel felfegyverezve. Vagy, — a  
megszámíthatatlan, — „bölc” politikusok szították az ellenléte  
a falu és város népei között. A népiellenes politikájuk okozta elége-  
delenséget, — részben, — ilyen módon igyekeztek levezetni. Mert  
amíg a város és falu egymást okolták a drágaságért és a többi  
nyomorúságért, addig ők biztosan és nevetve ültek a hatalom pol-  
cán és még csak el sem pirultak, amikor a szeretet ünnepe, az első  
helyeket foglalták el a templomokban és szelforgatva fitogtató-  
ták „keresztény” műveltségüket.

Hányszor állították szembe ke resztényt a kereszténnyel, kereszt-  
tényt a zsidóval, román a magyarral és viszont. Hányszor szit-  
tották egymásra, a földiken, gyárakban, irodákban, békésen dolgo-  
zókat, hogy aztán munkatáborokba, internálé telepekre, gázkam-  
rákba, meg „harctérnek” magasztalt vágóhidra hajthassanak ben-  
nünket. „Bölcs” előrelátással, gyárakban előre csináltatták velünk  
a fakeresztek és mankók érdekét.

Tanuljunk a, — már annyiszor kifizetett, — véres-könnyes tan-  
díjainkért! Eddig csak hirdettek nekünk, őszinték is de még több  
„farizeus”, a szeretetet. Megvalósítani azonban nekünk, a „népek  
kell. Öntudatos, áldozatkész, lelki és kétkézi munkával, másrészt pe-  
dig elszánt, könyörtelen harccal, a krisztusi és hazafias álarc mö-  
gé bujt „farizeusok”, a szeretet halálos ellenségei ellen. Végül, de  
nem utolsó sorban, tanuljunk, hogy a hitet megtudjuk különböztet-  
ni a hiszékenységtől, nehogy a jövőben is — akár vallási vagy nem  
zetiségi szempontból, akár mint várost a faluval, — egymás ellen  
tudjanak kijátszani bennünket.

Mert hány mily sok is legyen még ma a baj és ok a panaszra,  
gondoljunk arra, hogy ezeket nem a — sokak által rágalmozott —  
demokrácia okozta, hanem azok, akik a vér- és könnytengerből hasz-  
not facsartak. Emlékezzünk csak vissza, 4—5 évvel ezelőtti, karác-  
sonyainkra! Rájövünk, hogy mégis csak más az idej karácsony,  
mint amazok voltak, hogy érdemes kiüzdeni a demokráciáért, mert  
hiszen csak az ál módot és jogot nekünk arra, hogy erőnket ösz-  
szefogva tanulhassunk, dolgozhassunk és küzdhessünk a magunk és  
szeretteink boldogabb jövőjéért.

És akkor nem csak, — egy esztendőben, — három napig tart  
majd a szeretet ünnepe, amely eddig tulajdonképpen csak pár na-  
pi „fegyverszünetet” jelentett a mestereségesen szított gyűlölet tönge-  
rében, hanem ténylegesen megvalósul a szeretet őszinte, szívből jö-  
vő ünnepe. Mert Krisztus minden ki, az egész emberiség szakadat-  
lan élete számára hirdette: „szere si felebarátodat, mint te magad-  
dat!”

mostani zavaros helyzet kitermelte a  
maga halászeit, a csempészeket, akik  
legnagyobb veszedelmét a határmenti  
gazdáknak. Előfordul, hogy öt-hattagú  
csempészbanda megtámadja a határ-  
közeli eső tanyákat és a védetelen gazda  
lovait, disznait elhajítja. Ismeretlen  
tetések. Még feljelentést sem érdemes  
tenni ellenük, mert mire a gazda fel-  
keresi a legközelebbi csendőrkirendelt-  
séget, állatait már el is adták a csem-  
pészek valahol Batfonyán, Csabán,  
vagy Gyulán. Érthető tehát a határ-  
menti tanyatulajdonosok kívánsága,  
akik a közbiztonság jobb megszervezé-  
sét kérik.

Van azután egy általános kívánság,  
amely kicsiny és nagygazda szájából  
egyaránt gyakran hallható: olcsón  
adott mezőgazdasági terményeikért  
olcsó ipari terményt kérnek. A falusi  
szövetkezeteket lássák el olcsó áruval,  
a magyar szövetkezeteket ugyanolyan  
mértékben, mint a román szövetkeze-  
teket. Nem engedhető meg, hogy év-  
tizedes magyar szövetkezetekből kilép-  
jenek a tagok, mert az elosztó szövetke-  
zetek nem osztják el igazságosan az  
árut és így az elnéptelenedett magyar  
szövetkezetek működése lehetetlen-  
vé válna. Az egyenlőség elvének érvénye-  
sülését kívánják ezen a területen is  
magyar gazdáink. De hiszen mindez  
komoly megvalósulás előtt álló munka-  
terv.

## Amíg a falusi termékek eljutnak a városig

Most és itt a városi lakosság sokszor  
hangoztatott ellenvetésére kell megfe-  
lelnünk. Olcsó mezőgazdasági áruval  
beszélünk, pedig a városi lakosság jog-  
gal drágítja a piacra bekerült termé-  
nyeket. Csakhogy tekintetbe kell ven-  
nünk, hogy a falusi gazdák nagy része  
sokkal kevesebbet kap terményért,  
mint amennyiért mi megvesszük. A  
tej literje a legtöbb faluban még ma  
is ezer-ezeröttszáz lej. Amíg azonban a  
tej a rossz közlekedés mellett hozzánk  
eljut, amíg a közvetítő is hozzácsapja  
a maga hasznát, valóban megfizethet-  
telennek válik a kiskereselő ember szá-  
mára. Ne felejtsük el azt sem, hogy a  
gazda húzájának kukoricájának nagy  
részét maximális áron kellett beszorol-  
tatnia.

Az elszorított veszteséget a femma-  
radott terményeken akarja behozni.  
Ezért drága a tej, a tojás, a vaj és a  
baromfi.

Ha viszont a falusi gazda olcsón jut  
iparcikkéhez, olcsóbban adhatja ter-  
ményeit is. A falusi lakosság is jól jár,  
a városi is.

## A falu fejlődni akar

Ne gondoljunk azonban, hogy a falu  
kívánsággal kizárólag anyagi természe-  
tűk. A gazdák kívánsága meggyeserte  
az, hogy létesítsenek megyénkben gaz-  
dasági iskolát, ahol a magyar gazda-  
ifjak anyanyelvükön elméleti és gyakor-  
lati szakoktatást nyerhetnek, ezenkívül  
megismerkedhetnek az általános mű-  
veltség elemével, a gazdaságban is  
elengedhetetlen könyvelés és üzleti le-  
velezés szabályaival és a hatóságokkal  
való érintkezésével.

S mindebből látható, mennyire a va-  
rosi talajra épült a Demokrata Pár-  
tok Blokkjának munkaterve. Ez a mun-  
katerv részletesen kitér mindezekre a  
kérdésekre, amelyeknek különleges  
magyar vonatkozásait viszont az MNK  
képviselői érvényesítik a törvényhozás-  
ban. És figyeljünk csak: a munkaterv  
megvalósítására már megkezdődött!

PROHÁSZKA ELVIRA

# „MINERVA“

könyv- és papírkereskedés

Tulajdonos:

**M. Almaşan és R. Neagu**  
 Arad, Bulevardul Regina Maria 28.  
 TELEFON : 20-66.

KÁVÉHÁZ

## „ARO-PALACE“

Igazgatóságán igen tisztelt vendégeknek  
 ezúton is kellemes ünnepeket kíván,

Tükörfüzem és üvegcsiszolda  
 Mattolás és bazártüköráru

## RIESEL A.

Str. Iosif Vuican 1. Telefon: 30-94.

**BUTOR!** Modern, legkiválóbb minőségű,  
 kombinált szobák, hálószobák  
 állandóan raktáron

**BUDACSEKNÉL-nél**  
 ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand 7.

A LEGMODERNEBB  
 ezüsttálcák és disztárgyak  
 a legjobb kivitelben

**Vágási József** ezüst és ékszerárú üzemből Arad  
 Vicentiu Babes 24. Telefon: 31-55.

**MONOPOL**  
**BŐRKERESKEDÉS**  
 ARAD, AVRAM IANCU-TER

## BENE & COMP. ARAD

butorgyár

Kiállítás: Reg. Maria 22. Telefon: 16-26.  
 Gyártelep: Str. Gr. Comsa 15. Tel.: 20-42.

Műbutorok, kárpitos ülőbutorok,  
 lakásberendezések.

# FLORA

Rum- és Likörgyár R. T.  
 A R A D,

Bulev. Regele Ferdinand 33. szám  
 Telefon: 1141-1142.

Likörgyár,  
 Jéggyár,  
 Sörraktár.

## „VERNIER“

szappan, kozmetikai cik-  
 kek és gyertyagyár

A R A D, Str. Brumarel 9-a szám.  
 Telefon: 10-87, 24-44 és 25-90.

Mit vegyek fel? Fick-helmefestővel az összeköttetést,  
 ki a ruhaimat átteszi és kitisztítja

Felvételi üzlet: Bulevardul Regele Ferdinand Nr. 17 - Telep Str.  
 Baritiu Nr. 14 - Lutheránus templommal szemben.

## „RECLAMA“

hirdető iroda, A R A D, Str. Emlinescu 4,  
 Alapítva: 1922. Telefon: 17.11.

Központ: Bucaresti, Flókok: Cl. új, Oradea, Sibiu és Timisoara,

ÜZLETAGAR:

1. Hirdetések felvétele az összes aradi, bucaresti és az ország összes lapján részére, eredeti díjtételük mellett.
2. Monitorul Oficial hivatalos lap részére hirdetések felvétele. Könyvtársi meghívók, mérlegok, elveszett akták hirdetései, Cigaretta, alaposa, hályhirdetmények, etc. Monitorul Oficial előfizetések.
3. Budapesti lapok részére hirdetések 8 napon belül megjelentetésük.
4. Arad város plakátirozsa kizárólagos koresztója. Reklámok felvétele a villamosra, autóbuszra és a hirdetőoszlopokra. Ügyfeleinknek, ismerőseinknek és jó barátainknak kellemes ünnepeket kívánunk.

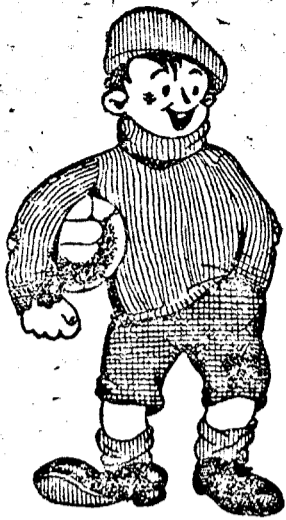
PONTOS!

MEMBIZHATÓ!

## SZABÓ LAJOS

vas- és fémmű üzem. — Pálinka és szeszgyári  
 főzőkészülékek, fürdőszoba berendezési tárgyak.  
 ARAD, Calea Saguna 110. Telefon 12-36. Csekkszám/a 87.323.





# A labdarugás őskora a futballjáték hőskora

## Rongyabdát rugdaló „srácok” — a legnépszerűbb sport uttörői

Éppen az őskor még becsületesen teltem olyan folyó a rongyabdák kergetése, a levetett ruhadarabokból készített „futballkapukon” keresztül. De már nem elégedtünk meg annyival. Valóságos futballmérkőzést kívántunk látni és — játszani. És itt jelesem azt az emlékeztetőből kiöröklhető élményt: az első futballmérkőzést, amelyen mint díjaképpel rendelkező „komoly” szűz-lány voltam jelen. Csakya októberi esős vasárnapra összerúgtunk, szerkesztészetizenhötöt le-

ünk és az utolsó frontokon törőgtünk az ágyúk. A futballszok AMTE—Kinizsi bajnoki mérkőzést hirdettek. Már a korai délutáni órákban ott álltam a jó öreg AAC-pályán nézőterén barátjaimmal együtt. A hirdető AMTE—Kinizsi mérkőzésből nem lett semmi, mert a fenesvári csapat az utazás nehézsége miatt — akkor is ismertük ezt! — nem jelent meg. Aradon helyettes AMTE—Törökves mérkőzést játszottak. A piros-fehérek nyolc gólt rúgtak.

### Gól — az akadémikusokéknak!

Az első világháború után Európában még nem sikerült részt venni azon a korszakban, amely ott állt a konzervatív életfelfogás és a futball szerelmesei között. De a labdarugás minden akadályon keresztül előre tört. A középiskulákban egyenesen megtiltották a labdarugást, később enyhítés történt, hallgatóságos tudomásul vették, hogy a diákok „nem hivatalosan” játszik a futballt. Az AAC állt jennét az ére törp-csapatokat” szervezett, de itt csak az a szerencsés gyerek vehetett részt, aki „kiverekedte” otthon a szülői beleegyezést. A labdarugás annyi akadályt öle nére és annak ellenére, hogy mestersé-

gesen szüriák az iskolák tanulóit, a legnagyobb értékkel rendelkező tömeget, tovább fejlődött és a mai fejlettsége közismert tény. Ma már minden hivatalos támogatást megkap a labdarugás, de a korcsongya alá most sem kerül futballabdá. Miért? Az ok igen egyszerű: manapság megint csak nehéz lenne megfizetni. De a mai fiataloknak nincs is szüksége arra, hogy „szűz” labdával rendelkezzenek. Az egyesületek megengedik a tömegnek számára, aki futballozni kíván, annak csak be kell lépnie valamelyik futballcsoporthoz és ott felszerelést, labdát kap és társainal együtt játszhat kedvenc sportjának. Előtt a

futball hőskorának romantikus emlékei a rongyabdák is...

A futball kerambolla az előzetes kitűni látót, de a labdarugás ellenőzt még nem tűntek el, számuk azonban jóval kisebb lett. Még ma is bizonyosnak elvadás a labdarugás ellen „megőrültek” minősítik, a „legkisebbsébb” vód az, hogy 22 ember rugja a labdát és — sokszor nézi. Majd gyűnyosan megkérdeik: Hol itt a sport? Mindazoknak, akik ellenzik a futballt, a legérdekesebb játéksportot csak azt mondhatjuk: nincs igazuk. A labdarugás igazi tömegsport, mert való, hogy az egymás ellen küzdő csapatokban csak 22 ember játszik, de arról elfeledkeznek a „váncoskodók”, hogy milyen sok egyesületben rugdák a labdát a futballisták, megfeledkeznek arról, hogy a százezres nézőtömegben ott vannak azok is, akik egy életre eljegyezték magukat a labdarugással és azok, akiket a mi generációnkhoz hasonlóan a futballmérkőzés ködt meg a sport számára. A Szovjetunió, Angliát, az Északamerikai Egyesült Államoktól Afrikáig ezer és ezer sportegyesületben millió és millió ember futballozik. A Szovjetunióban, ahol a tömegsport minden ágra soha nem látott lendületet vett, a legnépszerűbb sport a futball. Még a legkisebb helyeken is működnek futball-egyesületek és a szovjet sport büszkesége az a számos gőgnyűd stadion amelyet a szovjet nép emelt. Mint ahogy a világszabad népeknek mindenkor igaz büszkesége lehet a szabad, lelkes sport!

MESTER SANDOR

Ötven évvel ezelőtt, 1896-ban me-  
pült fel az első futball-labda a BTK,  
a Budapesti Torna Klub tornatermé-  
ben. Fél százada érkezt Budapestre  
az Anatóliából kitudott labdarugóport  
világhódító átlán, hogy tovább halad-  
jon kelet felé.  
Fél század kis porsem az idő vé-  
telen homokóráján, mégis mennyi aka-  
dályát kellett megküzdni, amíg a hi-  
vatalos körök, a szülők ellenzésének  
kínai falán keresztül eljutottunk a  
rongyabdától például az ITA sta-  
dionig. Mert nagyon hosszú volt az út  
időig. Most a korcsongvárásban, néz-  
zünk a múltba, emlékezzünk az aradi  
labdarugás hőskorára, amikor a lab-  
darugás „elsőszáma szerelmesei” a ser-  
dülő gyermek hűbá kért futball-lab-  
dát a korcsongya alá helyezett inkább  
ölmekatonát és ágyút kapott, mert a  
labdarugást kézzelgyintéssel, cipőpusz-  
tító „jó gyermeknek nem való” ügy-  
nek nyilvánították a szigorú „konzervatív” szülők. Emlékezzünk!

### A szabad térre! A napfényre!

A labdarugás szele 1899-ben érintette  
aradot. Az ATE-ből kivált haladószele,  
lehető sportolók, akik a tornatermekből  
a szabadterre a napfényre kívánták ki-  
vinni az ifjúságot, megalakították az  
Aradi Atlétikai Klubot, amely az atlé-  
tika mellett a labdarugással is foglalko-  
zott és az AAC csapata Budapestien  
mérkőzött először és ott leggyőzte a Ml-  
egyetem együttesét.

Az első hivatalosan elismert „meccs”  
— a budapesti legelső mérkőzést nem  
számítva — 1899 október 29-én folyt le  
Aradon. Ellenfél ismét a budapesti ml-  
egyetemi csapat volt és az AAC, amely  
a következő összejövetelben lépett a pá-  
lyára 10-0 arányban súlyos vereséget  
szévedett: Bogán Károly — Pjörner  
János, Wally György — Schweiger Józ-  
sef, Székely Károly, Zima Tibor —  
Bonyhay Béla, Bildhauer Alfréd, Sona-  
tigh Gusztáv, Byar Róbert és Losonczy  
Zoltán.

Az AAC futballcsapatának és az ara-  
di labdarugás fejlődése ezután töretle-  
nül haladt, szorosán összekapcsolva a  
háborúelőtti Magyarország futball-pont-  
jának fejlődésével. Az AAC angol esz-  
pattal is mérkőzött Aradon és tisztessé-  
ges eredményt (3:1 arányban kaptak ki)  
értek el akkor a szinte elérhetetlen  
mecsésszében álló brit labdarugás kép-  
zetével szemben. Az első világháború:  
1914 szomorú esztendeje, a háborús évek  
természetesen véget vetettek a fejlődés-  
nek de a „futball-méreg” a lelkes út-  
törők már alaposan elhívték. Erről  
mi állik az első világháború súlyos éve-  
iben élünk „boldog” gyermekkorunkat,  
tudunk bizonyosságot szolgáltatni.

### Terjed a „futball-láz”

Bizony: minden szülői tiltakozás, a  
kislátásba helyeztet pofonok ellenére vi-  
gen rugtuk a rongyabdát, mert valósá-  
gos „igazi” futball-labdával még a ki-  
váltóságok az emiáns tanuló az ú-n-  
revezett jó guerekek sem rendelkeztek.  
„Fociztunk.” Híra volt a kérdés, a kö-  
nyörgés a főnöközás a korcsongya  
ajá a leginkább esetben került vágyál-  
munk: a gumi-borítás bór-labda.  
A „futball-láz” pedig tovább hara-  
pódzott, Uccákon, tereken, a Marospart

# Karácsonyi mese

## Kinek mit tesz a karácsonyfája alá az égi Álom- és Képzeltügyi Vezérfelügyelőség

Az eljárás úgy kezdődött, mint  
minden hivatalos eljárás: kérvényt  
adtam be az Álom- és Képzeltügyi  
Vezérfelügyelőséghez, mellettelem  
huszonnégyenle mellekletet és vártam  
a választ. A válasz rövid idő múlva  
megerkezett és így szölt:

317.986—1946/III. B/8—X/2 sz.  
beadványára, miszerint f. év  
dec. 24-én ön kívánja szétszórni  
a karácsonyi ajándékokat, érte-  
siljük, hogy kérését nem telje-  
síthetjük. Csupán azt engedhet-  
jük meg, hogy az ajándékok he-  
lyes elosztására vonatkozó ész-  
revételeit az ajándékozást vég-  
ző szerv elé terjessze és ameny-  
nyiben azok figyelembe vehet-  
ők, úgy figyelembe is vessük.  
stb. stb.”

### Vezérfelügyelő helyett: (Olvashatatlan aláírás.)

Érintkezésbe léptem illetékes hiva-  
talos szervvel, aki megengedte, hogy  
ajándékozók körutján elkísérjem és  
terjesszem elő terjesztési válmomat.  
Első utunk a polgármesterhez veze-  
tett és itt már terjesztésem. A-  
mennyiben már van 3. számú villa-  
moskocsi, a sorszámon folytonossága  
kedvéért illő lenne, hogy az 1. és  
2. számú kocsi is fusson a síneken,  
résztint, mert számozni nem a hármas  
nál, hanem az egyesnél kezdenek.  
Illetékes szerv a terjesztést elfo-  
adta és két teljesen új villamosko-  
csit ajándékozott a polgármester-  
nek.

A villanygyárba előterjeszté-  
semre tíz-ezer villanyégőt vittek  
az uccák világítására és újrend-  
szerű forrasztó készülékeket, me-  
lyekkel leforrasztják a körlá-  
kat, nehogy az éjszakai ismeret-  
len tellesek kicsavarják.

A népszámbiztoslatára az ellen-  
őrlétszám emelésére kilencvennyolc  
új adóellenőrt neveztek ki, ami lát-  
hatóan nem kellett, nagy örömmel,  
mert az ellenőrök szavalókörusa  
Molnár Imrétől idezve, ezt vála-  
szolta:  
— Sok az eszkimó, kevés a foka.

Nem ellenőroket, hanem adóalanyo-  
kat kérünk.

Ellátogattunk a vasútállomás-  
ra is, ahol azt tanácsoltam, hogy  
mutassunk az utasoknak egy  
üres vasuti kocsit. Hivatalos  
szerv tarisznyájából elővarázsolt  
egy üres II. osztályú kocsit, a  
mát az utasok nagy érdeklődés-  
sel tekintettek meg, mert ilyen  
rég nem láttak.

A telefonközpontba magyar nyelv-  
tant és szótárt vittünk, hogy leg-  
alább egy-két kezelőnb tanulja  
meg az ország legnépesebb nemzeti  
ségének (azelőtt kisebbség) nyelvét.  
Köszönettel fogadták és megígér-  
ték, hogy a jövő évszázadban már  
tudni fognak magyarul.

Egy „történelmi” politikus ké-  
pes történelemkönyvet kapott a  
meliből megtanulhatja, hogy a  
történelem mindenre képes, csak  
arra nem, hogy megismételje ön  
magát.

Az árdrágítók idézést kaptak az  
uzsorabírószághoz, a valutások pe-  
dig gyengéd figyelmzettést, hogy  
az drólyamok nem nőnek az égis,  
asonkivül házgazdasági előndást,  
hogy a munka értékesebb a dollár-  
nál és Napoleon-aranynál.

Benyitottunk több pincelakás-  
ba és padlászugba, ahol a lakók  
korra és nemre való tekintet  
nélkül dideregték. Itt nem is  
kellett előterjesztenem, illetékes  
szerv jót osztott szét, továbbá  
meleg viasztalást, hogy nem  
lesz ez mindig így.

Vittünk a pékeknek maximális  
áron lisztet, hogy abból süssenek  
maximális áron kenyeret és vittünk  
előt zsírt, só, petrolenumot, tejet,  
tojást és vaját mindenhová, ahol er-  
re szükség van.

Az ITA esanata latin szótárt  
kapott, amelyben olvasható: „Ud-  
sumentem, feceris ITA mefes”.  
(Ki mint néh, uau arat.) A láts-  
kosok jótál-as kedvvel labdátak  
a méltóértelmi idézettel, miköz-  
ben megtanulták, hogy az ősz-  
szel elrelett báncskáant farassz  
szal leartatják, feltéve, hogy más



csapat el nem veszi a bajnok-  
edget.

Bekopogtattunk azokhoz, akik se  
hogyan sem tudnak betenyugodni,  
hogy demokrácia van és akik titok-  
ban még mindig reménykednek,  
hogy új háború lesz, amely majd  
visszahozza a „rég jó időköt.” Ezek  
nem érdemelnek ajándékot, nem is  
kaptak, csak megszívlelendő figyel-  
meztetést:  
— Homokra épít az, aki háboru-  
ban bizakodik. Az emberiség hőst  
akar és lesz is ereje, hogy bieszt-  
sa a békét. Aki ezt nem tudja meg-  
érteni, az saját fájdalmas csalódá-  
sain át fogja belátni tévedéseit. A  
multat végtképpen lezártuk és min-  
den kalapácsütés a boldogabb jövőt  
erősíti.

Végül előterjesztésemre illeté-  
kes szerv maga köré gyűjtötte  
a kishitűeket, a gyengéket, a  
csodavárókat, a könnyen meg-  
ingókat és így szólt hozzájuk:  
— Lapozgassatok a Bibliában,  
a hűlesség könyvében és kitél  
keleseitekre itt vigaszt kaptok.

Ezzel felnyitotta a Bibliát és  
idézte a próféták tanításait:  
A nép szava Isten szava...  
Lcnyen világossák...  
Fel a sziveket...

Azután felebredtem, mert az Álom  
és Képzeltügyi Vezérfelügyelőség  
engem is álomba ringatott. Az ébre-  
dés első pillanatában szemem vité-  
vedt. Az Embor tragédiájára, amely  
luel a kezembem aludtam el. Az  
utolsó oldal mintha pirosban égne  
és láncosítottként meredne felém az  
örök bűvölgéstetés:  
Mondtam, ember, küzdj és biz-  
ya bizádl... (k. 9)

# Erdélyi Bank R. T.

aradi fiókja

**Központ: Bukarest**

**Fiókok:**

Brassó, Kolozsvár,  
Nagyvárad, Szat-  
már, Nagyszeben,  
Marosvásárhely,  
Temesvár.

# „TEBA“

Román Textilipar R. T.

**A R A D,**

Str. Muciu Scaevola 13-23.

## HOSZPODÁR

a legnagyobb modernül felsze-  
relt ruhafestő s vegytisztító üzem  
Aradon és a megyében

Felvételi üzlet: Eminescu 2. — Üzem: Stroiescu 13.

## CSONT SÁNDOR

urí szabósága

# A R A D

TELEFON: 23-53.

## Knapp Sándor

kemefestő és vegytisztító vállalata

### ARAD,

Felvételi üzlet: Bratianu-ucca 2-4. szám. — Üzem:  
Episcopul Radu-ucca 10. sz.

## Leitersdorf Sándor

bőrkereskedése

**Arad, Str. Horia 1.**

## STOJKOVITS JÓZSEF

fényképészeti műterme

**ARAD, Bulev. Regina Maria No. 10.**

## Hölgyeim! Ujjonnan bevezetve! Papla- nok tisztítását is vállaljuk.

**Haubenreich-cég** Strada Horia 5-  
Alapítva 1880-ban

**Fest, tisztít gyorsan, olcsón és pontosan** **IGIENA**  
**A R A D, Strada Episcopului Nr. 33.**

## Bartók Jenő

műszer, gyarmatárú, festék és vegy-  
szerek nagyban

# A R A D,

Plevnel tér 4.

Telefon 11-61.

Telefon 11-61

## V. L. Coloman Hartman

Bijuterie

Arad, Bulevardul Regina Maria 26  
Telefon: 20-14.

## CSOTÓ NAGY JÁNOS

láda és faáru gyára

**A R A D, Str. V. Babeş 20.**

## Spieler és Schächter

Értéktárolók — Arad, Bratianu-ucca 13  
Férfi öltönyök, felöltők, téllkabátok  
A legújabb divat szerint készülnek.





# „POLICHROM“

## R. T. = ARAD

Festék, lakk- és vegyitermékek.

Gyárt: mindenfajta porfestékeket, lakkot és ablak-  
üvegezéshez szükséges legjobb minőségű gittet.

## TEXTILA

### B

### C

divat- és  
kelengye áruház

ARAD, Telefon 16-46

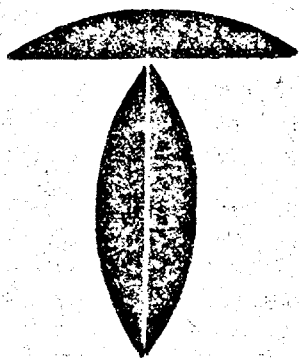
## SIMON

### divatáruház

Arad, Bul. Reg. Maria 8. Tel.: 11-78

# „ASTRA“

## vagongyár



Arad,  
Brassó,  
Szászváros

## Löwinger Arcadie

harisnya, kesztyű, kötöttáru

Bulev. Regina Maria 18.

## FEST,

### TISZTIT

# MARKOVITS KÁROLY

kelmefestő és vegytisztító vállalata

ARAD, Duca-ucca 7.

# Stiaszny József S. A.

kaptafa- és faáru gyár

## ARAD.

Str. Cap. Ignaj 9. Alapítva 1899

## LELIK JÁNOS

### férfi szabósága

ARAD, Bratianu-ucca 21. szám.  
Bejárat Episcopiei oldalon.

## Industria

### Forestiera

„Bihoreana” S. A.

fűrészgyár  
parkettagyár

Bocşig - Arad  
Telefon: 28-25

## MARIAN

férfi szabósága

## ARAD

Mărăşeşti-u. 2. Földszint

## COLONIAL COMERT

engros  
fűszer, csemege és cukorka  
nagykereskedés

Tulajdonos:

## KERTESZ SÁMUEL

Arad, Strada Meşianu No. 7.  
Telefon: 21-01.

## ALBU SIMION

harisnyagyár

Gyárt: Műselyem női harisnyákat

## ARAD,

Str. Ecoului ucca 1-a. Tel.: 10-04.

! Legolcsóbb bevásárlási forrás !

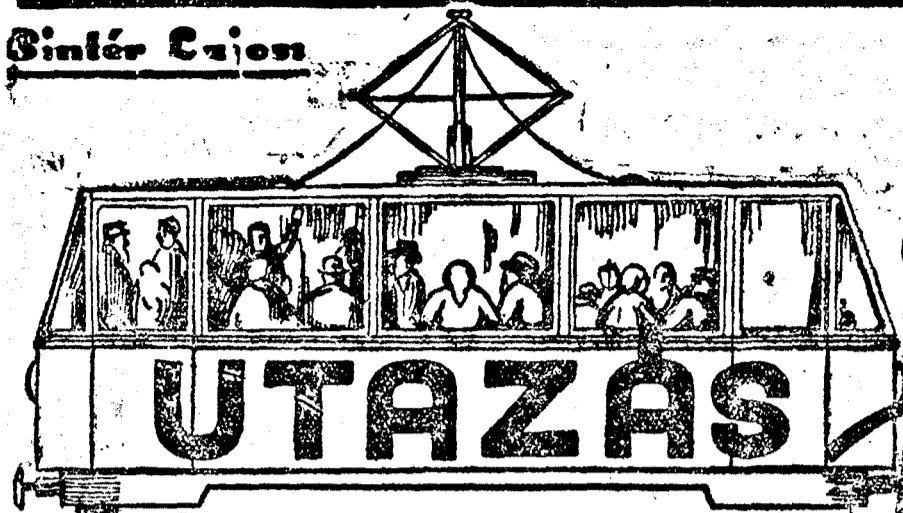
## Voitek és Weisz drogueria

Tulajdonos: Ordelt László

Arad, Bulevardul Regina Maria 24



Simler Czion



# UTAZAS

# az aradi villamos

A piactéren három a villamos. Hétköznap van déli 12 óra. Ezenkor kevés utas várakozik a végállomáson. Néhány megkészt háziasszony félig üres piaci kosárral, egy-két egyszerűbben öltözött férfi. Két asszony be- számol egymásnak arról, hogy mennyi nyírt vették a savanyúkáposztát és a tejfölt. Közvetlen mellettük két idősebb nő beszélget. Az egyik nagyot sóhajt, amiből „riporteri logikával” arra következtetnek hogy ő is a piaci bevásárlásukról beszélgetnek. Bórkabátos férfi sziszeg, morog. Rosszallja, hogy csak egy kocsi közlekedik, az sem jön és az is milyen drága. A távolban feltűnik Arad egyetlen villamoskocsija és méltóságtejesen, azaz, pardon, sebesen közlekedik felénk. Őt persze sem jellek el, amíg felszállunk és a kocsi indul vissza, az állomás irányába. A Szentháromság szobornál a kocsi utasok szállnak fel. Általában a kocsi az egy középkorú hölgy, fehéren ruhával. A katonasági utasok a villamosjegy árát az utasoktól megbeszélve kijelenti, hogy a kocsi háromszáz. A másikat megkérdezi, hogy a kocsi árát megbeszélte-e. A kocsi utasok közül a legidősebb férfi feljebb lép, és a kocsi árát megbeszélve kijelenti, hogy a kocsi árát megbeszélte-e. A kocsi utasok közül a legidősebb férfi feljebb lép, és a kocsi árát megbeszélve kijelenti, hogy a kocsi árát megbeszélte-e.

Állomások forgalomba, szükségessé vált a párhuzamos vonal felszerelése, melynek gőzmozgók kitérők. A második vonal eddig buzalvány miatt nem szerelhető fel. A huzart egy brassói üzemmel rendezték meg és annak kasszája nem jelenthet hosszabb időt. A vonal felszerelése az ősz elejéig várható. A felszereléshez szükséges anyagokat már beszeresék, és

készítettek, úgy hogy a huzart felszerelés csak néhány nap múlva kezdődhet. A városi közlekedés vezetése úgy tervezi, hogy amennyiben a brassói cég nem szállítja le időre a huzartokat, ideiglenes vonalat húsnak, hogy a közlekedés ne álljon meg. A huzartok megérkezése után a felszereléshez szükséges anyagokat már beszeresék, és

## ...és szerte Aradon mindenütt villamosok csilingelnek majd

A villamos-műhelyben egyelőre három kocsi főanyagát és motorját gyártották össze. A kisebb alkatrészeket vagy felszereléseket helyben elkészítik, vagy beszeresik. Tervek szerint még a jövő évben elkezdik a második villamosvonal felépítését. Ez a régi 7. és 9. autóbussz vonala, amelynek kiindulópontja a főter és Brătianu-utca sarka és a Brătianu-utca sarkán az alám, majd a Pécskaj-úton keresztül halad az Udagrács újáráig. Ezután kerül a sor a már meglévő fővonal meghosszabbítására Ujrad felé, majd ha ez is elkészül, a harmadik vonalat az Eminescu-utca sarkától a repülőtér-épig ki. Természetesen ez többéves munkaprogramot jelent. Ha fennakadás nem történik ezeknek a hálózatoknak felépítése négy-öt év alatt megvalósítható. A közlekedés a villamos javadalmát áll

landban továbbra is megmarad. A villamosok közlekedését a városi közlekedés vezetése úgy tervezi, hogy amennyiben a brassói cég nem szállítja le időre a huzartokat, ideiglenes vonalat húsnak, hogy a közlekedés ne álljon meg. A huzartok megérkezése után a felszereléshez szükséges anyagokat már beszeresék, és

Tény az, hogy az állomásnál továbbra is a városi villamosközlekedés folyik a munkák miatt. A városi közlekedés vezetése úgy tervezi, hogy amennyiben a brassói cég nem szállítja le időre a huzartokat, ideiglenes vonalat húsnak, hogy a közlekedés ne álljon meg. A huzartok megérkezése után a felszereléshez szükséges anyagokat már beszeresék, és

## Ez a valóság!

Az állomásnál három a villamos. Először a környéket és széles körben mindenütt ott látjuk még mindig a bombázások nyomait. Az építkezés még nem indult meg és jóformán csak a romokat takarították el. A postapénztár, amely aránylag kevés megmaradt, megmaradt. Az állomás épülete még mindig ormótlanul áll csonka falival. Újjáépítésének költségét csak a jövő évi költségvetésben irányozták elő és állítólag márciusban kezdik meg a munkálatokat.

A villamosmegállónál körülbelül tíz-öt ember várakozik. Általában fiatalok. Csak egy-két utas türelmetlenkedik, van, aki megfeszítet test, akinek szeméi sem tetszik, ismerjük jól ezeket a figurákat, akik mindig elhatárolt ke- resnek és félálnak arra, hogy az elégedettség magukat elhárítsák. A régi le- fűtött kor árnyékai, akiknek nem tetszik a Ma építő munkája. Aki azt látja, hogy a villamosok a horribil dictu — új perost kell várni és nem azt, hogy az a villamos milyen nehéz időben, milyen megfeszített munkával szállított meg, itt van, közlekedik. Egyelőre csak egy karcsos utas már keltő, hásvét után három és így tovább még több.

Felállunk a villamoskocsiba és már is indulunk. Robog a villamos a féltvo- nalon keresztül. Már nem újdonság megszokott látvány. Bármennyire is áll- gósában jellemezhető, mégis ez a valóság.



## Háromhavonta készül egy villamos

Az állomásnál továbbra is a városi villamosközlekedés folyik a munkák miatt. A városi közlekedés vezetése úgy tervezi, hogy amennyiben a brassói cég nem szállítja le időre a huzartokat, ideiglenes vonalat húsnak, hogy a közlekedés ne álljon meg. A huzartok megérkezése után a felszereléshez szükséges anyagokat már beszeresék, és

# Közel kétszáz ezer hektár termőfölddel 17,000 fajlallal, 3135 traktorral, 2000 cséplőgéppel, 7814 egyéb mezőgazdasági géppel kezdi meg működését a REAZIM

Megírta a Jövő, hogy a Gross-kor, mány új törvényi lépést követve, amely a földművelésügyi minisztérium elnöke meglehetősen meggyőzően az állami me- zőgazdasági birtokok, állattenyésztő te- lepek mezőgazdasági ipari üzemek és mezőgazdasági gépek kibaszálásának önkormányzati kezelését. Az új intéz- ménnyel, román elnövezésének kezdőbetűi alapján így jelöljük meg: R.E.A.Z.I.M. Az új intézmény rendeltetése, hogy elősegítse és támogassa mezőgazda- ságunk és állattenyésztésünk köz- szerű színvonalára emelését, felhasználja és hasznosítsa a mezőgaz- dasági gép- és traktorállományokat és példát nyújtson gazdálkodóknak a helyes gazdálkodásra. Az intézmény nagy fontosságára kü- vetkezhetünk, ha figyelembe vesszük, hogy milyen vagyontárgyak kerülnek az intézmény kezelésé alá: 268 állami mezőgazdasági egység

szén 60.000 hektár területtel, 137 mezőgazdasági központ, 4832 hektár területtel, 127.201 hektár területtel, 20 fa- iskola, amelyek 1000 hektárral me- gnyobb területtel rendelkeznek, 343 állattenyésztő telep, amely több mint 17.000 fajtájúval rendelkezik, 311 mezőgazdasági gépjármű, amelyek- hex 3135 traktor, 2000 cséplőgép, 682 gép, 2132 aratógép, 5000 vetőgép és 84 gépjármű műhely gar- torik. Az intézmény kezelésébe kerülnek ezen kívül a többi minisztériumok és állami intézmények birtokában lévő mezőgazda- sági ingatlanok, valamint a volt Német Elnök Népcsoporthoz tartozó ingatla- nok is. Ennek a hatalmas vagyonnak a hasz- nálására külön igazgatóságot létesítünk, amelyben 4 kisgazda is részt vesz.

**„ACETUM”**  
S. A. R.  
**ECETGYÁR**

**Arad,**  
Str. Dorobanților 14  
Telefon: 20-71

**Kárpítottasson**  
bízalommal  
**Hippach Ferencnél**  
Arad, Ecaterina Teo- doroiu-u, és Miron Cristea-tér sarok.

**Hönig Frigyes**  
harang és fémöntőde  
Str. Barbu 10. Alapítva 1860

**CSÁKY**  
**GYULA**  
Arad, Str. Brătianu 11  
Főpostával szemben.

**„SYLVANIA”**  
**JAKOBOVITS TESTVEREK**  
cukorka- és csokoládégyár  
Arad, Str. Tudor Vladimirescu 10-a.

# Bukarest millió lámpaszemével az ország bizalmát sugározza a Dealul Mitropoliei felé

## Hogyan él a főváros kétmillióra duzzadt lakossága és hogyan dolgozik az első szabad parlament. Képek a haladó demokrácia erősziléseiről és az első eredményekről

Bukarestet valamikor Kis Párisnak nevezték. Régen lehetett. Kis Páris emlékei már csak éjszori maradványok szünek. A hatnyolcemeletes blokkok között itt ott régi faragású, simavonalú kis földszintes, vagy egyemeletes házakra bukkan az ember. Ezek a házak elcsúszott idegenül állnak egy aszvajos, új világ közepén és lebontásra várnak.

Na meg az egykori bojárkastélyok is a régi Bukarestről mesélnek. Ha az aranyozott dísz, cifra pompájú szobákun áthalad az ember, vagy a belső falépcsőkön fölfelé igyekszünk, rég letűnt világ képeire gondol és akaratlanul is arra a megállapításra jut, hogy a román-orosz kapcsolatok sokkal régebbi keletiek mint gondolnánk. Hiszen ezek az egykori bojárpaloták kétségkívül a régi orosz arisztokrácia világ szellemi hatását tükrözik vissza. Épp úgy, mint ahogyan az imádságkönyvek régi kirill betűi és ószlovén nyelven is a közös szellemi bölcsőre emlékeztet.

### Young kapitány az angol nép igazi törekvéseiről

Ilyen régi pompájú Épület Bibescu herceg palotája is, ahol most az ARLUS bukaresti központja székel. Erről a Bibescu hercegről érdemes megemlíteni, hogy egyike a kevészámú demokrácia érzelmű kiváltságosoknak. A palota méltó helye a szovjet-román szellemi közeledésnek. A szebbnél-szebb terméken áthaladva hatalmas gyűjteményes anyagot találja az ember az orosz nép fejlődését bizonyító könyveknek, folyóiratoknak képeknek, egykorú, rézmet-szelektnek.

Az épület elé egymásután sikkannak most az autók. Lassan gyülekeznek a főváros szellemi előkelősége, hogy megállgassa Young angol hajóparancsnokot, aki a háború idején a szovjet vezérkarnál szerepelt, mint főhadnagy és aki most az angol nép békétörekvéseiről beszél.

Még ma is sokan vannak, különösen itt Délkelet-Európában akik azt hiszik, hogy az angol nép ellenszenvvel viseltetik a Szovjetunió népeivel szemben — mondotta. — Pedig az angol népet nem szabad összetévesztetni bizonyos körökkel, amelyek szeretőnek ellenséges hangulatot támasztani. Részletesen ismertette az angol-szovjet baráti kapcsolatokat kiépítő különböző szervezetek és egyesületek eredményeit.

### Az építő demokrácia eredményei

Bukarest lakosságát ma hozzávetőlegesen sem tudni. Egyesek másfélmillióra, mások két millióra becsülik.

Bizonyos hogy rengeteg idegen telepített itt le és ez mindenütt észrevehető. A villamosok lépcsőjéről fűtőkben lógnak az emberek, nem csak mert a villamoskocsik száma kevesebb, mint békeidőben, hanem mert többen is utaznak. A bukarestiek azonban nem legesek és nem türelmetlenek. A velük született kedélyességgel állnak sorban a villamosmegállóknál. A megnövekedett lakossággal eles ellenétet képeznek a bombázások következtében megirtott lakások. Emiat' rendkívüli mértékű a lakáshiány és egy két milliónál kezdődik a butorogott szoha hérszege

A rendkívül forgalom fejlődését és építőmunkát jelent.

Amerre halad az ember mindenütt épülőben lévő, vagy féligkész blokkházakat lát. Az építkezés magánkezdeményezésből eredt és olyan ardepeket öltött, hogy a vasbeton amúgy is csúszó vastartalékunk jelentős részét elvonata a gépgyártás szükségleteitől. A vaselosztás kérdését csak nemrégiben rendezték újból.

Az újjáépülő országot nem csak a gyors ütemben emelkedő házak jelzik Bukarestben. A Groza-kormány köré

### Magyar Ifjuság a Balkán-értekezleten

A dolgozó tömegek felhát építik az országot. Vannak viszont akik rombolni akarnak.

Epen a napokban volt aabb razzia a hirhedi bukaresti valutanegyedben. A gyalogjáró és kocsit, valamint a kapuk alja tele volt éjszori idegen bankjegyekkel és aranypénzekkel. A bűnjelétől birtokosaik igyekeztek sebtében megszabadulni. A valutarendőrség azonban jól ismert alakokra tált. A tettenért valutázók személyazonosságát igazolmányt különleges megjelöléssel látják el. Így könnyű volt megállapítani, hogy kik azok, akik

### Hogyan élnek és dolgoznak a nép képviselői

Mindazeken a kisebb-nagyobb eseményeken túlmenően ez ország érdeklődése elsősorban a parlament felé irányul, hiszen az ujonnan és szabadon megválasztott törvényhozástól várjuk az újjáépítő munkaterv megvalósítását és a népi jogainkat biztosító törvények szentesítését.

A mai parlament másképpen dolgozik, mint a régi. Az órákon keresztül tartó terméketlen szóharroknak, személyi csatáknak vége, csak az egész országot érdeklő és érintő kérdésekről esik szó.

A magyar képviselők, szinte emberfeletti munkát végeznek. Kurkó Györggyel az élen tevékeny részt vesznek a parlamenti vitákban és minden szakbizottságban helyet foglalnak. Így például Csákány Béla dr. Arad képviselője

csoporosuló demokrácia más konkrét és jelentős eredményeket is felmutathat. Az idén télen számos városnegyedben, így a főváros legnagyobb építészeti csoportjaiban a földgázzal fűtenek. A délerdélyi metángáz-vidékről kiépített vezeték elérte a fővárost és egy tonnából egész Bukarestet behatározza.

A fővárosvezetők jelentősége fölbecsülhetetlen. Ezer és ezer vagon tüzfát takarít meg az ország, nem beszélve a szállítási energiák megtakarításáról és a lakásokon kívül számos gyár is a vezetékéből kapja majd füzemanyagát.

következésképpen feketézéshől élnek. Ezeket most munkatáborba küldik.

A gazdasági élet parazitától térjünk vissza a demokrácia építő tevékenységéhez. December elején volt Bukarestben a Balkán ifjuság értekezlete, amelynek a mi szempontunkból külön érdekessége, hogy azon a magyarországi ifjuság is részt vett. A dunavölgyi fátárság a megbékélésre és együttműködésre irányuló erőszívések élén halad. Ennek bizonyítékát adta a bukaresti értekezlet is, amelynek egyik határozata értelmében a magyarországi ifjuságot is fölvetették a Balkáni Ifjusági Szövetségbe.

je két bizottságban, a külügyi és az általános törvényhozási bizottságban is részt vesz az elsőben mint alelnök.

Ezek a képviselők elkötelezték magukat népüknek és az országnak. Elmunkáikat a haladó demokráciának. Csak aki már látta dr. Csákány Beját szakadó esőben, gyalogszerrel a parlamenthez kövezetős úton menni, az látja tisztán a különbséget a ma és a tegnap képviselői között.

Este, ha kilép az ember a parlament épületéből elébétáru Bukarest káprázatos, ezerszínű fényjátéka. A főváros millió lámpaszemével az ország bizalmát sugározza a Dealul Mitropoliei felé, ahol társadalmi és nemzeti egyenjogúságon alapuló új társadalmat fektetik le. (k, b)

## Divatos cipők

legszebb kivitelben

## Bisztriczker Zoltán

üzletében szerezhetők be.

Arad, Str. Iosif Vulcan 1

## Iréneke Telcsarnok

Tulajdonos:

## Irina Semănaru

Arad, I. G. Duca 18,

Telefon: 28-39.

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván!

## Szolidan vásárolj

## L. MOTIU

posztó és textiláruházában

## ARAD,

Avram Iancu-tér 19

Telefon: 22-48

## CLEMENS cukrászda

## ARAD,

Bul. Reg. Maria 8

## Hönig Sándor

textiláruháza

## ARAD,

Ferdinánd király-ut 9. sz.

## Sztolár Jenő

rádió javítóműhelye

## Rádió Dynovox

Arad, Str. Eminescu 15.

Telefon: 12-80.

Olvassa és teriessze a „Jövő-t”

## APPONYI TESTVÉREK

cipő- és férfi-divat áruháza

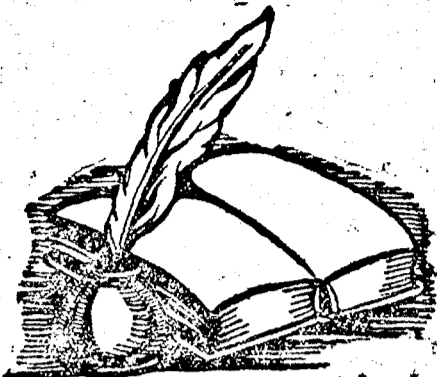
## ARAD,

a városházával szemben.

Sós Aladár beszámolója:

# A karácsonyi könyvpiac a szellemi élet fokozódó élénkülését mutatja

## A magyar irodalom termékein kívül megjelentek a külföldi könyvpiac első fordításai is



A fasizmus és hitlerizmus lelki raboltságából felszabadult emberiség mi akar szabadságjogával.

Ősi vágyától hajtva meg akarja ismerni önmagát és helyzetét emberiséggel együtt. A nagy felszabadulás megadta a lehetőséget arra, hogy áttudatosan gondolkozzék, hogy létezését és ezzel szellemi igényeit fokozza.

Az élet mindennapi robotjából kikapcsolódott ember az ünnepnapok ünnepi hatása alatt fokozott mértékben érzékel szellemének szükségletét.

### Az ember segítségül hívja a megismerést

Még döbögtek az ígűk az európai frontokon, amikor Románia népei már felszabadultak. A felszabadulás első karácsonya kellőképpen illusztrálta, hogy a náci-propaganda átvészeltjében eltévedt emberek már az első pillanatokban a megismerést hívták segítségül, hogy erőt merithessenek a demokrácia útján való haladásához.

Minden értelméhez ragaszkodó demokráta még jól emlékezik a fasizmus diktátura éveiben milyen nagy súlyt helyeztek arra, hogy újjel-vásal írták mindazokat az írásműveket, amelyek irányt és kivezető utat mutattak az emberiségnek, amelyek a gyűlölet helyett a megértést hirdették.

Akkor történt ez amikor az emberek a karácsonyi éjszakánál arra szorongva várták és erős hittel remélték, hogy a szellemi szétválást a megvilágosodásnak, a józanlátásnak világosságának várták fel.

A felszabadulás első karácsonyának kelkes hangulatában bizony a szellemi termékek birodalma csak nagyon szerényen ajándékozta meg a tudásra és megismerésre vágyakozó embereket. Két éve, 1944 karácsonyán minden jelentősebb szellemi terméket felvásároltak az emberek a könyvesboltokban és a könyvkereskedelemben csak igen fogyatékosan tudott eléget tenni a megnevezett igényeknek.

Az elmúlt év karácsonyán már jelentősen megjavult a helyzet. Megjelentek a könyvpiacra az első magyar könyvek, azok a művek, amelyek a diktátura évei alatt kényszerítettek nyomra, de az elcsúszt ország-határok miatt csak ez alkalommal kerülhettek első ízben hozzánk. A kolozsvári Józsa Béla könyvtára is több kisebb-terjedelmű, de a demokrácia felvilágosító munkája szempontjából igen értékes könyv-

vel járult a karácsonyi évi elhelyezett ajándéklehetőségekhez.

A magyarországi könyvtárak szintén megkezdtek munkájukat. A papírhány és a háborútól megviselt nyomdai technika fogyatékosága még most is

### Megjelentek a jó könyvek — de drágák

Most ismét karácsony előestéjén állunk a könyvkereskedések kirakatai előtt.

1946 év karácsonya minden nehézség ellenére, a tavaszi fellézés képét mutatja. A szellemi termékek terjesztésének nehézségei most inkább gazdasági nehézségek látszanak.

A második imperiumista világháború úgyszólván minimálisra csökkentette a szállítási lehetőségeket. A könyvkereskedelem nem képes lépést tartani, mert nem tudja időben beszerezni a könyvpiacra hozott legújabb termékeket, azokat a szellemi termékeket, amelyek már a demokrácia legyőzött süllyedtek meg és amelyek tökéletesebb kifejezői annak a szónomálnak, amit a józanabb látás olvasóközönség olvasni szeretne. Ez az esztendő a szellemi termékek

szerény keretek közé szorította a lehetőségeket, de a könyvesboltok polca most már sokkal nagyobb és a széles népi tömegeket inkább kielégítő rakárkészlettel álltak az olvasóközönség rendelkezésére.

### Irodalom és ismeretterjesztés

Külön említést érdemel hogy Aradon az egész romániai magyar nyelvterületre nagy jelentőségű vállalkozás kezdte meg munkáját: Arkádia néven könyvkiadóvállalat hozta ki első könyveit. Megjelent az Arkádia kiadásában Szántó György határon túl ismeretesebb író „Temesvár felé” című nagy történelmi munkája: Dózsa György életéről és a Dózsa-pártiságról. Erdemes megemlíteni az ugyancsak Aradon megjelent nagyszerű regényt: Ferencz Dóra „Kapó voltam”

### Irodalom és ismeretterjesztés

Sok olyan írásmű jelent meg a könyvpiacra, amely erősen érdekli a demokrácia emberét.

Ezek között szerepel Már Gyula új munkája: Hunok Párisban. Márai Sándor legújabb regénye „A nővér”, Török Sándor kiváló lekturális legújabb műve „Életem kézzel regény”, Tamás Aladár: „Megszelített ifjuság” című regénye, amely szoboralkotó realitással ecsettelt a Horthy ellenforradalom alatt felálló magyar ifjuság történetét.

Külön említést érdemel hogy Aradon az egész romániai magyar nyelvterületre nagy jelentőségű vállalkozás kezdte meg munkáját: Arkádia néven könyvkiadóvállalat hozta ki első könyveit. Megjelent az Arkádia kiadásában Szántó György határon túl ismeretesebb író „Temesvár felé” című nagy történelmi munkája: Dózsa György életéről és a Dózsa-pártiságról. Erdemes megemlíteni az ugyancsak Aradon megjelent nagyszerű regényt: Ferencz Dóra „Kapó voltam”

olman írta meg a hitleri pokol részleteinek egyik fejezetét.

Az ismeretterjesztő magyar művek közül kimagaslók az „Élet és Tudomány” című folyóirat első száma. Ennek a népszerűen szerkesztett folyóiratnak az a

hivatása, hogy korunkat annyira jellemző tudományos problémákat egyszerű szavakkal ismeresse is népszerűsítse.

Gyergyal Albert remekműbe illő össze-foglaló munkát készített a tájékozatlan tömegeknek arról, hogy

mit olvasunk és hogyan olvassunk, hogy abból értékes tanulságokat le-szűrve, tudásunkat a demokrácia célkitűzéseinek szolgálatába állíthassuk. Hollósi Somogyi József „Tengerek és Gyarmatok” címen szintén kisebb összefoglaló képét nyújtotta az emberi történelem legizgalmasabb szakaszának

### A világirodalom nagy művelőmagyar nyelven

Ebben az esztendőben megkezdtek munkájukat a fordítók is.

A német és angol könyvpiac több jelentősebb műve jelent meg magyar fordításban. Most írtott napvilágot magyar nyelven H. G. Wells „fantasztikus novellája”, amely a nemrég elhunyt angol író legutolsó munkája. Felismerre került az első világháború követő idők ünnepelt német írója Remarque is, aki „A diadalos éjszakában” című művében a diktatúra idők tragikus világképét ecsettelt. Ugyancsak könyvpiacra került Klaus Mann neves német író munkája, amely „Mephisto” címet viselt

és rámutat a hitleri szakadékos német Németország társadalmi képezék keretében egy betegesen feleségizott szerelem kibontakozásának tragédiájára. Megszólalt a dánok nagy költője M. A. Nexø is, aki

egy szegény családtagján körül fe-resztül az egész munkásságát hátrótkus küzdelmet mutatja be.

Végül megjelent Stefan Zweig egyik még ismeretlen műve. A tragikus módon elhunyt német író Verlainról írt tanulmányt, amely életét képi adja a nagy költő lelki beállítottságának.

A „Moszkvai jelentés” hasonló könyvpiacra került ért el Marshall tábornok emlékirata a második világháború izgalmas történetéről.

Egyre fokozódó érdeklődés nyilatkozik meg természetesen a szovjet írók termékeinek magyar fordítása iránt.

Ma Ehrenburg és Alex Tolstoj részletekben alapul és a demokrácia számára biztos utat mutató írásművel a karácsonyi könyvpiac legkeresettebb könyveivel közel tartóznak.

A szellemi élet minden frontján általában olyan mozgás tapasztalható, amely a még fennálló nehézségeket feltélenl rövid időn belül leküzdő majd és akkor

teljes egészében megoldhatók a demokráciának azon alapvető célkitűzése; a társadalmi szellemi arconal kialakításával megismerés minden lehetősége annak, hogy az elkövetkező szűk szellemi termékekkel meggyőzően meg lehessen bizonyítani nemzedékek lelkületét.

Meg lehet szüntetni azok kétségét, hogy az emberiség történetében meggyőző előfordulással, hogy az emberiségnek legjavát feloldottan meg-gátartók máglyahalálra ítéltessék és a tudatosságára károsítsák.

**FISCHER M. utóda**

Tulajdonos: NEY ISTVAN

Uveg- és porcellán üzlet

Eladás kisinyben s nagyban

ARAD, Bul. Regina Maria 28



**ZWACK**

Ikkörgyár R. T.

ARAD,

Str. Mircea Stanescu 1-3. szám.

Telefon: 15-16.

Női kalapok nagy választékban.

Átalakítások a legújabb divat szerint

**ZIMMERMANN**

női kalapszalon

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 12.



**A gyár a munkásság fellekvára**

**Fegyelmezett munka. Kitartás:  
Biztos a végső győzelem!**



**Üzemi riport, melyből erőt meríthet minden dolgozó**

Karácsonyi ünnepekre készülnek az Astra-gyár dolgozói. Három napra elnémul a gyári kürt hívó szava és a dolgozó családjával együtt tölti szabad idejét. *Jelentőségteljes napok ezek a fizikai munkás életében. Az Astra-gyár munkásai között kevés olyan ember volt a múltban, a kiknek otthonát a karácsonyi ünnepek bensőséges melege zavartalanul töltötte be. A fizikai munka fáradtságát követő ünnepnapokon csak még súlyosabban érezte a gondokat, a bajokat, nehézségeket. A család nélkülözése csak fokozta elkeseredését és ezt a nélkülözést maga a munkás is százszorosán érezte, amikor megszabadulva az üzemi robottól azok között tölthette el idejét, akik meleg emberséggel érző lelkiületéhez legközelebb álltak.*

**A demokrácia legerősebb pillére**

*Sok minden megváltozott a munkás lelkiületében a felszabadulás óta. Mindennapos életküzdélme nem csökkent ugyan, de célmutató mederbe terelődött. Kitartással és erős akarattal folytatja a harcot a demokrácia célkitűzéseinek megvalósításáért. Élete a realitásokhoz rögződött a valóságérzel irányítja lelki alakulását is. A munkásélet megváltoztatta a következetességre, de minden következetességének forrása a szociális felelősségérzet. A termelő munkához való ösztönös ragaszkodása a demokrácia és újjáépítés legerősebb pillére.*

Az Astra-gyár munkásai már eddig is sokat tettek a demokrácia érdekében. A lebombázott gyártelep felépült műhelyrészei tanuskodnak erről. Nem is szólva arról hogy a dolgozók öntudatos része minden szabad idejét a demokrácia szolgálatába állította. Csodálatos acélszággal harcolnak ezek az emberek minden ellen, ami az új élet megvalósulását késlelteti és mindenért, amely egyetlen lépéssel is előbbre viszi a demokrácia ügyét.

Szóba kerül a szeretet ünnepe a karácsony. Örömfény villan meg a kávilított álló dolgozók szemében. Eddig az volt történelmi sorsuk hogy elzárták előlük mesterségesen a szeretet átható melegét. Most, hogy felszabadultunk hozzájuk is beköszöntött.

**Mi vagyunk a szeretet és megértés gyakorlói**

*Mi vagyunk a szeretet és megértés gyakorlói — mondja az egyik öreg munkás. — Az élet hozzászokta lett a kemény és könyörtelen harchoz, de ez a mi harcunk éppen az agyonhazudott szeretet megtisztulásának lehetőségét célozza. A mi szeretetünk nem légtüres térben mozog, hanem az élet valóságához rögződött. Szeretjük a munkát, szeretjük embertársainkat, akik az élet fejlődésének szolgálatában velünk együtt küzdenek a szebb jövő ki-harcolásáért.*

Egy másik dolgozó így folytatja: *— A fasizmus és hitlerizmus gyűlölettel fertőzte meg az emberek lelét, vad, céltalan gyűlölködéssel mindennel szemben, ami a józan észhez apellált. A gyűlöletnek csak társadalomromboló erejét szüntette meg a hitlerizmus katonai gépezetének legyőzése. A múlt, külsőségekben tejszotós erkölcsi palotáját, kirabolták és elpusztították Hitler rablóhadai. Munkásbecsülettel és felelősségérzettel örködünk az üszkötet vejtő elszennesedett romok felett, hogy a gyűlölködés pusztító lángja*

*soha többé fel ne csaphasson. Mi teljesítjük hivatásunkat minden áron, mint ahogyan a diktatura megpróbáltatásai során nem volt öntudatos munkás, aki szem előtt téveszthette, hogy a Hitlerék s Mus solinik, a Szalasi és Antonovuk uralma csak acélozó megpróbáltatás, amely végorelményében a fejlődés útjára segíti az emberiséget. Tudtuk azt, hogy a Vörös Hadsereg, a szovjetnép béke- és társada-*

**A szovjet nép nagy példája**

Politikai gazdasági és kulturális fronton meg áll a harc a demokratikus elvek érvényesítéséért. *A felszabadulás óta elfelt két esztendő politikai harcunk sikerét a választási győzelem feltölte be. A „történelmi” reakció minden törvése elnevére bebizonyosodott, hogy mit akarnak ennek az országnak ksembe roj, mit is akarnak azok a dolgozók, akiknek munkája a biztonságos békét, a nyugalmat, a gyűlölködés teljes kiirtását jelenti. Vagyis a valóságokra épült szeretet beteljesülését akarják a dolgozók, akik már számtalanszor beigazolták, hogy ezért milgen nagy és hősiés áldozatokat képesek hozni.*

Megszólal egy harmadik Astra-gyári munkás is:

*— A demokrácia megvalósítása fegyvellem és szervezetség kérdése. A szovjet nép szorvezetten készült fel háájának védelmére. Határ aln fegyelmezettége volt az, amely megsemmisítette ellenfeleket a szervezetség megbontását célzó kísérleteit. Ez a történelmi tény példát mutat a világ minden dolgozója számára, így a mi számunkra is. A harc még áll és ezt a harcot munkássegységünk minden kifejezésével, munkásszervezünk teljes felkészültségével folytatjuk. Most elsősorban azért, hogy a nép által választott parlament munkáját segítve, könyörtelenül járjunk el gazdasági éle-*

*loméptű akaródnak fegyveres kifejezője, a felszabadulni vágyó emberek érdekében harcol. A munkásosztály emberszeretetének kifejezője volt az az áldozatosság, ahogyan a szovjetkatoná a maga munkája gyűlölcésének feláldozásával kiéperter hazájából Hitler rablóbandáit és a szövetségesekkel együtt felszabadította az egész világot a sötétségnek és gyűlölködésnek szellemétől.*

tünk hiénál, az úzerek ellen. *Az igaz karácsonyi emberszeretet nevében üzenünk hadat az emberek elődniek és egyben gazdasági szerveletken keresztül védekezünk ezeknek az elemeknek pusztító támadásai ellen. Ellátási szervelet a gyár keretében egyre jobbet nyújtana a múlthoz viszonyítva. Tudjuk, hogy a dolgozók tekipléjes része egyáltalában nem részesül megfelelő ellátásban, de csak fegyvellem és kitartás kérdése, hogy futal demokráciánk erősttével ezen is segítend tudjunk. Tervezünk, akik azt hiszik, hogy a népi tömegek egységes magatartását a gazdasági harc küzdélmei gyengítik. Elkenkezőleg, Minél nagyobb akadályba ütközünk annál acélosabban álljuk a harcot és annál elszántabban hordjuk el a srat az igazi karácsonyi szeretet megvalósításának útjából.*

Hosszan, kitartóan szól a gyári kürt az Astrában. Ebédre vonul a munkás, ság első csoportja. A régi és az új subing amely a dolgozók társadalmának oly sok küzdélmet látta most teljesen üres az obéd idejére. Itt, ezeken a munkahelyeken áll ort a munkás azzal az erővel és kitartással amelly ellen hába harcol a reakció és amely az emberszeretet teljes megvalósításának igazi zá-

**Reisz József**  
villanyszereelő műhelye

Arad,  
Dr. Ioan Petran ucca 4  
Telefon: 19-02.

**HAMPEL**  
férfiszabó

Strada Alexandri 5 szám.

**„PHARMADEPOT”**  
gyógyszeráru  
nagykereskedés

ARAD,  
P. Mihai Viteazul 1.  
Telefon: 14-18.

**„ARTA”**  
bördiszműves szalon,  
Legkiválóbb modellek.  
Arad, Brătianu 13.  
Főpostával szemben,

**MOLMETAL**  
EDMUND MOLNÁR  
Comert, technic și Import  
Arad, Str. V. Alexandri 6

**Sárgaréz - - Vörösréz**  
lemezek, csövek, rudak, huzalok.  
Horgany és tombak — Lemezek.

**Ipari gépek - Szerszámok**

**Háztartási cikkek**  
Tâmplărie GUTBROD  
ARAD, STRADA STROIESCU No. 15.

**„DIAMANTUL”**  
Tulajdonos: HOFFMANN Gy. és BOB E  
Ekszerüzlet: Bulevardul Regina Maria és Alexandri ucca sarok.

**Ora- és ékszerkülönleges-  
ségek nagy választékban**

Ekszermunkák pontos készítése. Veszünk aranyat, ezüstöt és briliánt a legmagasabb napi áron.

**Mocuța Györey**  
férfiszabósa

ARAD,  
Brătianu-u. 9.

**BUSCHI EMIL**  
órák és ékszerész  
Arad, Strada Brătianu 2.

**Baranyai Ferenc**  
férfiszabó

ARAD,  
Brătianu u. 17. sz.

**KARÁCSONYI ZÁRÓRENDELÉS.** Az aradi munkássági felügyelőség közli a karácsonyi zárórendet: Karácsony elő napján, december 25-én és másodnapján, 26-án délután és vizkeresztkor (január 6) törvényes munkaszüneti nap. Az összes kereskedelmi és ipari vállalatok, beleértve valamennyi üzletet is szüneteltetik a munkát. Kivételesen a különleges engedélyvel rendelkező vállalatok képeznek. Borboly- és fodrászüzletek karácsony másodnapján, december 26-án 8-12-ig nyitva tartanak, viszont pontok délelőtti zárva maradnak. Ugyanezek nyithatnak a borboly- és fodrászüzletek január 5-én, vasárnap délelőtti 9-12 óráig, azaz a feltehetően hogy az alkalmazottak a következő héten egy szabad napot kapnak cserébe.

**HÁZTARTÁSBELI ALKALMAZOTTAKNAK IS JÁR KARÁCSONYI SEGÉLY.** Az UGIR és az Országos Szakszervezeti Tanács közti létrejött megállapodás értelmében az ország minden dolgozója számára biztosított karácsonyi segély a háztartásbeli alkalmazottaknak is jár. Ennek megfizetésén a háztartásbeli alkalmazottaknak is egyhónapi szünetet kell folytatni ezen a címen. A munkaadók akik háztartásbeli alkalmazottat foglalkoztatnak bármilyen munkakörben kötelesek ezt a karácsonyi segélyt kifizetni.

# SAJÁT KÁRÁN TANUL AZ EMBER...



Tanulság: Gondozza régi cipőjét, mert újra nehezes lehet az adó!

Ha GLADYS cipőkrémet használ, cipője mindig jókarban lesz, mert az nemcsak tisztít és fényesít, hanem ápol is!

HA **Gladys**-t

VESZ AZ ÜZLETBE! NEM CSALÓDIK SOHSE BENNE MEGFIZETI A KRÉM ÁRÁT, DE MEGÓVJA TOPANKÁJÁT.

Thompson-Buc



**Óra, ékszer, látszer**  
legelőnyösebben beszerezhető  
**Gartner József**  
Órás, ékszerész és optikusnál  
Arad, Avram lancu-tér 1, szám.  
**Tört aranyat, ezüztöt és brilliáns! a legmagasabb napi áron veszek vagy újra átszerélek.**

**"ELECTRON"**  
Ing. I. Muresan és J. Kalmár S. I. N. C.  
Arad, Str. Brálianu 1,

**"MIORITA"**  
Paszternak Magda  
Arad, Bul. Regina Maria 8.  
Kézimunka, fonalak szaküzlete.

**PREMIER!**  
A nagy paraszttörvények...  
Szántó György  
Temesvár felé  
Arad 45.000 lal

## Munkában a magyar demokrácia

### Új rádió nagyadót avattak Budapesten a hitleristák és nyilas csatlósai által felrobbantott leadó helyett

Tegnap délután avatták fel úerre pályas külsőségek között a Budapest közelében lévő Lakihegyen az új 50 kilovattos rádió nagyadót és Európa legmagasabb antennatornyát, amellyel 315 méter magasságon most építettek meg a demokrácia magyar rohammunkálat.

Az ünnepségen nagyobb beszédet mondott Gerő Ernő magyar kereskedelmi miniszter, a Kommunista Párt tagja, aki bejelentette, hogy a hitleristák és nyilas csatlósai által felrobbantott 125 kilovattos régi nagyadó helyett sikerült nagy nehézségek árán meg-

építeni azt az 50 kilovattos új adó állomást, de már most bejelentik, hogy ezzel a munka nem fejeződött be teljesen, mert még 1941-ben elkészül az új 150 kilovattos adóállomás, hogy a magyar demokrácia élni akarását az egész világba kívül adhasse.

## Megalakult az aradi MNSz szociális bizottsága

### Arad magyarsága megszervezi a társadalmi segély intézményes munkáját

Gyermekhalandóság csökkentése, a társadalmi betegségek megelőzése, anya- és csecsemővédelem az új bizottság célkitűzése

A napokban ért véget Kolozsváron a Magyar Népi Szövetség szociális bizottságának értekezlete, melyen az ország összes MNSz szervezetei beszámoltak az eddig végzett szociális munkákról. Az aradi jelentés arról az emberfeletti munkáról adott képet, amit az aradi állomáson két éven át kezresztül utazó hadifoglyok és deportáltak érdekében Arad megye magyarsága kifejtett.

Ma azonban, amikor már remélhetjük, hogy a háború sorsdöntő menete, külfelj visszatérnek otthonukba, arról kell gondoskodnia az aradi és Arad megyei MNSz szervezetnek, hogy az itteni magyarság egészségügyén és szociális viszonyainak lendítsen és ennek a célnak érdekében

megalakult az aradi MNSz szociális bizottsága.

A bizottság azonnal megválasztotta tisztikarát. Elnök: dr. Árgay György evangélikus püspök, ügyvezető alelnökök: Weichelt Oszkár gyógyszerész és Buschi Emil, egészségügyi felelős: dr. Fischer Ilona orvosnő, jegyző: Földényi Vilmos. A bizottság elsőrendű feladata, hogy megszervezze az aradi magyar orvosokat és gyógyszerészeket, akik az MNSz által igazolt szegénysorsú betegeket kedvezményes, vagy ingyen gyógykezelésben részesítik és ugyan-csak kedvezményes árú vagy ingyenes gyógyszerrel látják el.

A szervezés munkájának nagyrészt Árgay püspök vállalta. A gyermekhalandóság csökkentésére

és a "szociális betegségek" megelőzésére különös gondot öhaj fordítani a bizottság, úgyszintén az anya- és csecsemővédelemre.

Az a tény, hogy a szociális bizottság vezetése hivatalos kezekbe került, biztossítja arra, hogy a munka hamarosan megindul és Arad és Arad megye közegészségügye nagyot lendül az MNSz szociális bizottság áldozatos munkája nyomán.

**Ambrosi borok, Vermouth, Malaga, pezsgők, likőrök, barackpálinka és leavum**  
**Löcsnél Eminescu 3.**

Telefon: 18-88

a legelőnyösebben beszerezhető. 333

## Müller Péter

legrövidebb időn belül  
legszebben fest és tisztít.

Központ:  
Timișoara II  
Str. Pestalozzi 20.  
Telefon: 25-23, 36-16.

Fiókok minden városrészben.

Szövet- és kabátujdonságok. Selymek.

Harisnyák. Swejterek nagy választékban Goldstein Lajos

Minorita-palota sarok.

**DOINA**

**FOTO STERN**

A R A D, Str. Brătianu 13.

Művészi fényképek készítése

Telefon 30-57.

Ha elutazik  
Ha kirándolni megy  
vagy  
Ha vendégei vannak



a legzöltebb falatokat, a legjobb italokat a

Rapid büffében kaphatja.

Tulajdonos: **P. RUJA**  
ARAD,  
Str. Alexandri 1.

**Malomkövek**

Darálókövek készen és rendelésre. Buza és rizshántoló köpenyek öntése. — Malomszíták, csapágyfém raktáron.

**Gombár Iosif**

Arad, P. Mihai Viteazul 16

Drága szövet  
Drága posztó  
Irkabát  
meleg, olcsó

**„STAR”**

szücs-cégnél kapható.

Eminescu-ucca 14.  
Telefon: 16-11.

**BIRNFELD SIMON**

rövidáru kereskedés nagyban

Arad,  
Avram Iancu-tér 14

Naptárak, irodaszerek nagy választéka

Librerie **„ARDEALUL”**

Sándor Ferenc könyvtárában, Arad, a prefekturával szemben.

**„RADIO BOXI”**  
Ferencz Bernát

Arad, Str. Brătianu 11.

Rádiójavítások, alakítások.

Főpostával szemben,

**Özv. Zimmermann Lajosné**

Arad. Avram Iancu-tér és Duca-ucca sarok.

Legolcsóbb bevásárlási terv. Harisnyák, gummitalp és cipőkrém.

**Strelkovsky**

**Laurentia**  
gyógyszertára

ARAD, Eminescu-u. 1.  
Telefon: 17-86.

**Weisz Mihály**  
úri szabósága

ARAD,  
Petran-ucca, Földes-palota  
Telefon: 31-03.

**Orát,**  
**Ekszert,**  
eladok, veszek, javítok és becserélek

**MEZEI BÉLA**  
Arad, Brătianu 5.

**Székely**

**László**  
férfi szabósága

ARAD,  
Eminescu 28. sz.

**„PERFECT” FEIBUSZ TIBOR**

Írógépek, töltőtollak, kerékpárok szakszerű javítása, vétele és eladása, Bdul Reg. Maria 15, az udvarban. Minorita templommal szemben. Verbos ház.

**Transportul Roman SA.**

Belföldi és nemzetközi szállítási vállalat.

A román államvasutak koncesszionált áru szállítója.

Gyűjtőforgalom:

Temesvár, Arad, Nagyvárad, Kolozsvár és Bukarest között.

Képviselet az egész országban.

TEMESVÁR, I., Caruso-ucca 3. sz., II. emelet,

Távbeszélő: 25-46 és 46-05, éjjel 27-29.  
Raktár 40-28.

**Gyógy és ipari növényeket**

minden mennyiségben vásárol

**„HERBADROG”**

ORADEA,

Str. Pictor Grigorescu 2. sz.  
Telefon: 23-14

**Horváth László**

rádiólaboratóriuma

Arad, Eminescu-ucca 3. sz.

**ORIENT**

bizományi üzlet

Brătianu ucca 2-4 sz.

Megbízóim részére veszek, eladok, közvetítek szőnyeget, butort, porcelánt, dísz tárgyat, ezüstöt stb. Meghívásra házhoz megyek.  
Telefon 10-89.

**Gépiró (40 ujjas) Könyvelő Gyorsíró**

Téli tanfolyam kezdődik jan. 2. Előnyös feltételek, garantált eredmény.

„Pallas” Cosbuc 1.

**Vizvezeték**

és bádogos

szakmába vágó munkát gyorsan és pontosan végez

**Krausz Zoltán**

Arad, Dr. Ioan Petran-u, 2.  
Telefon 80-66.

**Lőwy József**

Bejárat ARAD, Mărășești 2. Episcopiei oldalán

aranyműves-ékszerész  
Veszek tört aranyat és ezüstöt

Ékszerésmunkák pontos vállalása!

Telefon: 17-68.

PRESA DEMOCRATIA